

ÅRSRAPPORT 2009 TILL FORUM SYD FRÅN FÖRENINGEN SOFIA

FÖR ÅRSBIDRAG 2009, INSATSNUMMER 300004615

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning till årsbidragsrapport 2009	2
Fundación Waldorf, Dominikanska Republiken MC + NEE	5
Budgetutfall 2009, Fundación Waldorf MC	11
Valutaredovisning MC	11
Budgetutfall 2009, Fundación Waldorf NEE	12
Valutaredovisning NEE	12
Förstudie kring produktionsorienterad vuxenutbildning inom Wulli i nordöstra Gambia	13
Budgetutfall förstudie Gambia, Wulli	16
Förstudie Kommunitära skolor i Bolivia	17
Budgetutfall förstudie Kommunitära skolor Bolivia	20
LEO Novalisinstitutet, Sydafrika, HIV-prevention/barnhem	21
Budgetutfall för Novalis OVC 2009	26
Valutaredovisning Novalis	26
Utvecklingsinsats hos ISS, Tamil Nadu, Indien	27
Budgetutfall 2009 för landsbygdsprojekt, ISS, Indien	31
Valutaredovisning ISS	31
Praktikantverksamhet i Bolivia	32
Budgetutfall praktikantverksamhet Bolivia, Dominikanska Republiken, Indien	35
Budgetutfall praktikantverksamhet Sverige	35
Praktikantverksamhet i Dominikanska Republiken	36
Praktikantverksamhet i Indien	40
Praktikantverksamhet i Sverige	44
Kapacitetsutveckling/utbildning inom SOFIA	48
Budgetutfall för kapacitetsutveckling 2009	49

Bilagor

Revisionsrapport	Bilaga 1
Kartläggning byar med lärandegemenskaper	Bilaga 2a, per e-post
Förbindelseakt Lärandegemenskaper	Bilaga 2b-e, per e-post
Evaluation Novalis 2009	Bilaga 3a, per e-post
Utvärdering Novalisinstitutet	Bilaga 3b, per e-post
Utvärdering Novalisinstitutet engelsk version	Bilaga 3c, per e-post
SOFIAs riktlinjer övergripande	Bilaga 4a, per e-post
SOFIAs riktlinjer HIV-aids	Bilaga 4b, per e-post
SOFIAs riktlinjer jämställdhet	Bilaga 4c, per e-post
SOFIAs riktlinjer miljö och ekologi	Bilaga 4d, per e-post

Inledning till årsbidragsrapport 2009 till Forum Syd från Föreningen SOFIA

PROJEKTNUMMER 300004615

Generellt utfall 2009

Generellt kan sägas att SOFIA genomfört alla de projekt som vi fick bidrag för 2009. Överlag har vi haft ett gott samarbete med våra internationella partners och det mesta har gått enligt planerna. Två förstudier har gjorts som redovisas i denna rapport. Förstudien i Bolivia ledde till att en ansökan gjorts inför 2010, SOFIA kommer även att söka inför 2011-2012. Förstudien i Gambia har inte lett till en ansökan om vidare projektmedel, samarbetsorganisationen visade sig inte vara i tillräckligt uppbyggt skick för närvarande för att kunna ta emot projektmedel.

En utvärdering av Novalisinstitutet i Sydafrika om HIV-prevention, barnhem och organisationsutveckling. Konsult upphandlades och rapporten finns nu på svenska och engelska. (bil 3a och b).

Vi har även liksom tidigare år, haft ett omfattande informationsarbete i Sverige, bl a i vårt skolinformationsprogram där vi t.ex. haft hemkomna praktikanter med ut på skolbesök.

Program för odling/miljö

Målsättning

Att skydda odlingsjorden, skogarna och vattendragen, så att ökenutbredning förhindras och livsmedelsförsörjning tryggas i alla områden där människor bor. Att skapa nytt liv i utarmade jordar, återbeskoga skövlade marker och göra det möjligt att försörja sig på ett sunt jordbruk. Att alla människor ska få kunskaper om hur man bör leva, äta och odla för att skydda och förbättra miljön. Den ekologiska och biodynamiska odlingen och synen på jorden som en levande organism ger riktlinjerna för detta arbete.

Samarbeten

Tidigare ekologisk jordbruksrådgivning och kaffeexport i Dominikanska Republiken och skolträdgårdar i Sydafrika. Numera skolträdgård. i Gambia, samtal med biodynamiska föreningar i Indien och Kina. Ekologiskt projekt i Indien. Praktikantverksamhet kring ekologisk odling i Indien.

SOFIA har några projektgrupper som även ger stöd till icke Sida-finansierade projekt i t ex Tanzania och Kenya.

Utfall

Samarbetsprojektet i Indien har påbörjats med ekologisk utbildning för bönder, HIV-information och intern utbildning. Nätverkande med andra indiska organisationer och praktikantverksamhet i samarbete med andra svenska organisationer ingår.

Jordbruksutveckling i Dominikanska Republiken som tidigare fått stöd genom SOFIA drivs nu självständigt av LEO GRAN. En stor grupp bönder och deras familjer har under årens lopp fått kunskap om och praktiska möjligheter att genomföra det som vår målsättning går ut på. Dominikanska Republiken ligger idag förhållandevis bra till vad gäller återbeskogning och mycket bra till vad det gäller ekologisk odling för export. GRANs arbete har bidragit till detta. Utvärderingen 2008 visade att lärandet hos bönder och andra varit den starka sidan hos projektet. Kunskapsnivå och medvetandegrad kring ekologiska frågor har ökat på alla plan.

Rättigheter och fattigdomsbekämpning

Detta programs huvudinriktning är att skapa en hållbar utveckling inom jordbruk och miljö och är samtidigt starkt fattigdomsbekämpande eftersom den hjälper småbönder till bättre inkomster. Det är småböndernas rättigheter som står i centrum, t.ex. gentemot uppköpare, långivare m.fl. Rätten till att över huvud taget ha tillgång till odlingsbar jord och vatten är en viktig fråga i Indien.

Organisationsutveckling och påverkansarbete

Inba Seva Sangham har genom vårt samarbete integrerats mycket mer i den ekologiska och biodynamiska rörelsen i Indien. Deras nätverkande med andra organisationer har strakt bidragit till att kunskapsnivån och medvetenhet om miljöfrågor ökat både internt och hos målgruppen.

I Dominikanska Republiken har en organisationsutveckling skett inom GRAN och de nu står på egna ben.

Korruptionsförebyggande

Vi har goda intryck från vår nuvarande indiska samarbetsorganisation ISS, de människor vi känner har haft mångårig kontakt med personer inom ISS och revisionsrapporten visar på god redovisningssed.

Program för pedagogisk utveckling

Målsättning:

Att elever i fattiga länder ska få en undervisning som stärker deras initiativkraft och självförtroende, deras förmåga att tänka självständigt och deras kreativitet och sociala förmåga. Att de därmed får större chanser att ta itu med de problem de själva, deras familjer och deras länder står inför. Att barn ska bli betraktade som skapande individer värda respektfull behandling. Waldorfpedagogiken och dess syn på den växande människans individuella livsimpuls ger inspiration och vägledning i detta område.

Samarbeten:

Fundación Waldorfs fortbildningsprogram och pilotprojekt kring specialpedagogik i Dominikanska Republiken, och skolan i Manjai Kunda i Gambia. Praktikantverksamhet på ett utbildningsprojekt i Bolivia, på lekskolor, fritidsskolor och inom pedagogisk verksamhet i Dominikanska Republiken samt på skolor och lekskolor i Indien.

SOFIAs projektgrupper ger också stöd och fadderbidrag till flera skolverksamheter i olika länder, utöver de projekt som får Sida-bidrag.

Utfall:

Fundación Waldorfs fortbildningsprogram, Programa Maestro Creativo, och ett pilotprojekt med pedagogik anpassad för barn med speciella behov har fått stöd, samt de verksamheter där praktikanter varit placerade. Samtliga har jobbat mycket tydligt i den riktning som vår målsättning uttrycker. Särskilt inom Programa Maestro Creativo når man en stor del av lärarna i de fattigaste skolorna över hela landet.

Rättigheter och genderfrågor

Inom de pedagogiska samarbetena står barnens rättigheter i centrum. Särskilt viktigt är att flickor och pojkar ska ha samma rättigheter till lika undervisning och barn inte ska diskrimineras på etniska eller socio-ekonomiska grunder. Att motverka våld mot barn är också centralt i all waldorfpedagogik.

Att barn med särskilda behov ska få den hjälp de behöver och inte bli utstötta är en viktig fråga som pedagogikprojekten inom SOFIA arbetar aktivt med.

Organisationsutveckling och påverkansarbete

Fundación Waldorf har ett kontinuerligt organisationsutvecklingsarbete, och särskilt glädjande är att vi kan konstatera att flera inhemska personer nu utbildat sig så att de kan hålla kurser och bli mindre beroende av enbart utländska kurshållare. Man har också jobbat hårt på att få större egen finansiering, och är nu uppe i ca 30%.

Fundación Waldorfs förmåga att spela en roll i den offentliga debatten håller långsamt på att byggas upp, man börjar nu söka sig till offentliga arenor, som t ex bokmässan, ett viktigt kulturellt arrangemang i Santo Domingo. Arbetet med websidan har resulterat i många nya kontakter både nationella och internationella. Man gör ett stort påverkansarbete inom lärarkåren genom att man når så många personer spridda över hela landet. Samtidigt jobbar man för att öka miljömedvetenhet bland elever, lärare och föräldrar, så att en hållbar utveckling också drivs fram genom skolan.

Fundación Waldorf börjar också bli internationellt kända och har fått frågor både från Costa Rica och Puerto Rico, och har ett stort kontaktnät över hela Latinamerika.

Korruptionsförebyggande

Genom den kvinnliga revisor som anlitas av Fundación Waldorf har vi en stark garant för att ingen korruption förekommer. Vi har en direkt kommunikation med henne. Hon upptäckte korrupta tendenser hos en tidigare samarbetspartner. Det samarbetet bröts därmed. Inom Fundación Waldorf har många samtal först med ordförande och verksamhetsledare kring dessa frågor, eftersom det var deras föregångare vi bröt med.

Program för vård/omsorg

Målsättning:

Att de svagaste i samhället - de fysiskt eller psykiskt handikappade, de socialt utslagna och de sjuka - ska få en värdig behandling av myndigheter och människor omkring dem. Att dessa grupper ska få vård, undervisning och rätt till ett meningsfullt liv utifrån sina egna förutsättningar. Läkepedagogiken och socialterapin visar vägen för dessa verksamheter och den antroposofiska vårdens syn på svårigheter som en möjlig väg till utveckling ger nyckeln till ett fruktbart förhållningssätt.

Samarbeten:

Läkepedagogiska seminarier i Irkutsk och Jekaterinburg i Ryssland, Novalisinstitutets samt Siyaphambilis arbete med övergivna barn i Sydafrika, samt uppbyggande av ett barnhem/dagverksamhet i Brasilien. Tidigare ett stöd till socialterapeutiska institutioner och utbildning i Lettland.

Utfall:

Under 2009 är det främst Novalisinstitutets arbete med barnhem för föräldralösa och aidsdrabbade som fått stöd, men en överflyttning av den verksamheten till LEO Siyaphambili genomförs fr.o.m 2010. I Ryssland är arbetet inriktat på förståndshandikappade och utbildning för dem som tar hand om dem, dvs deras vårdare. I de ryska samarbetena har man kommit långt med att nå vår målsättning för detta program och i Sydafrika är arbetet i sin början.

Rättigheter och genderfrågor

Dessa samarbeten har som huvudinriktning att ta vara på föräldralösa, sjuka och handikappades rättigheter. I praktiken har det mest gällt barn och unga. För Novalisinstitutet och Siyaphambili handlar det också om rättigheterna för dem som tar hand om de föräldralösa och de sjuka, the careworkers.

I Novalisinstitutets arbete med barnhemmen har genusfrågor och HIV/aids en mycket framträdande plats. De utgör hela grunden för att kunna utveckla detta arbete. Ungperspektivet är också mycket starkt – Sydafrika måste ta hand om sina barn och unga annars går samhället mot en kaosartad utveckling. Arbetet med både careworkers och barnen/ungdomarna har ett starkt fattigdomsperspektiv eftersom både dessa grupper är ekonomiskt mycket svaga.

Organisationsutveckling och påverkansarbete

SOFIAs samarbete med Novalisinstitutet är etablerat sedan många år och har omfattat institutets arbete både på det pedagogiska och sociala planet samt deras interna organisationsutvecklingsarbete. I huvudsak bedrivs det av institutets ledning och medarbetare med hjälp av inhemska konsulter. Vår svenska konsult har särskilt arbetat med jämlikhetsfrågor, både vad gäller kön och etnicitet.

Novalis arbetar för att förändra könsroller och synen på HIV både hos vuxna som tar hand om barn och hos barnen och ungdomarna själva. I arbetet med barnhemsbarn och stöd till careworkers ingår också att stärka medvetenhet om miljöfrågor som en del, bl.a. genom praktiskt arbete i ekologiska köksträdgårdar.

Novalis ingår i ett stort nätverk av organisationer, som samarbetar för att påverka myndigheterna, framför allt när det gäller att få fram resurser och stöd till civilsamhällets arbete för utsatta barn och ungdomar.

Korruptionsförebyggande

Sydafrika är i dag ganska korrupt och allt ekonomisk samarbete med myndigheter försvåras genom detta. Novalis samarbetar med andra organisationer för att trycka på när myndigheterna inte fullföljer sina åtaganden och har under 2009 arbetat mycket med organisationsutveckling för att bli undvika dessa problem internt.

I samarbetet mellan SOFIA och Novalis har ett arbete bedrivits för att förbättra transparensen internt inom institutet och i förhållande till samarbetspartners.

Siri Lundström
Verksamhetsansvarig Föreningen SOFIA

Pär Granstedt
Ordförande Föreningen SOFIA

Årsrapport 2009 till Forum Syd för Fundación Waldorf, Dominikanska Republiken MC + NEE Programa Maestro Creativo (MC) och Pilotprojekt kring barn med speciella behov NEE

Projektnummer 300004615

1. Projektinsatsen

Under 2009 har Fundación Waldorf bedrivit två program, Programa Maestro Creativo som jobbat vidare med ett utbildningsprogram för lärare och andra pedagogiskt intresserade, samt är två (av fem) för Pilotprojekt kring barn med speciella behov (Proyecto Piloto NEE).

Man har hållit intern utbildning både inom pedagogik och organisationsfrågor, sju personer har rest till Chile, Peru eller Colombia för studieresa/utbildning/kongress, och därmed har man klart stärkt den egna organisationen. Fortsatt är både deltagare, kurshållare och de aktiva inom organisationen till större delen kvinnor. HIV-frågan har inte varit aktuell att ta upp inom detta projekt.

Interna aktiviteter :

- ”Grupo de Maestros Creativos” inbjuds till alla interna utbildningar tillsammans med styrelse och stödgrupp. De deltar i det årliga planeringsmötet och fungerar också som assistenter under kurserna. Under 2009 har totalt ett 40-tal personer fått utbildning på detta sätt.
- Styrelsen hade fyra protokollförda möten, varav ett var årsmöte.
- Stöd/studiegruppen för Programa Maestro Creativo (20 personer) och har träffats 5 gånger (10-20 deltagare/gång) under första halvåret i Santo Domingo och studerat handarbete och boken ”El misterio de los temperamentos”. Gruppen har också deltagit i den löpande planeringen och gett stöd till projektledaren.
- Under andra halvåret har 10 personer ur stöd/studiegruppen istället gått en kurs för ”facilitadores”, kursledare, som hållits fredag eftermiddag/lördag förmiddag under tre månader.
- Stöd/studiegruppen till Pilotprojektet har träffats 7 gånger under året.
- En studie- och utbildningsresa till Peru för två personer ur ”Grupo de Maestros Creativos”. De deltog i tre veckors teoretisk förskollärarkurs och sedan under tre veckor besökte och praktiserade de i waldorfförskolor .
- En kurs i Chile för projektledaren i Pilotprojektet i medicin och psykologi.
- En studieresa till Cali, Colombia för projektledaren inom pilotprojektet. Hon praktiserade 3 veckor i de lägre klasserna på Colegio Horazio Gomez.
- 3 personer deltog i konferenser i Colombia kring Waldorfpedagogik och läkepedagogik (vård, omsorg, av psykiskt handikappade barn och ungdomar).
- En internationellt möte för waldorfförskolor hölls i Peru, där Programa Maestro Creativos projektledare deltog.
- Websidan blev aktualiserad och utvidgad.
- Ett flertal möten med utbildningsdepartementet, lokala utbildningsmyndigheter och andra institutioner för att utveckla samarbetet.
- Ett flertal möten med presumtiva finansiärer.
- En intern utbildningsdag 1:a kring tema LFA och SWOT-analys hölls i januari kring pilotprojektet, med dominikanske Victor Medina som kursledare. Deltagare var 7 personer (varav 2 män).
- En intern utbildningsdag 2:a kring LFA och SWOT-analys hölls i februari med SOFIAs projektledare Helena Nordlund som kursledare. Deltagare var 24 personer (varav 2 män).
- En intern utbildningsdag i maj om professionalitet, med kursledare dominikanske Agustin Navvarro Peguero. Deltagare var 20 pers (varav 1 man).

- En intern utbildningsdag i januari-10 om genderfrågor, kursledare pilotprojektets ledare Nilka Castro. Deltagare var 13 pers (varav 0 män).
- Fyra interna utbildningsdagar (för läkepedagoiska gruppen) med pedagogisk/läkepedagogisk inriktning med colombiansorna Susanna Rubio eller Gloria Londoño som kursledare. Deltagare ca 10 personer (varav en man).

Programa Maestro Creativo

Inom utbildningsprogrammet har en sommarkurs, en serie offentliga kurser, samt mindre workshops och föredrag hållits.

- Ett veckolångt sommarseminarium kring dyslexi med colombianska Susana Rubio och dominikanska Mayelin Guerrero som kursledare. Deltagare var 39 personer (alla kvinnor) från 14 skolor/institutioner.
- En serie endagskurser (oktober) hölls i samarbete med skoldistriktet. Colombianska Gloria Elena Londoño var kursledare och temat var läsinlärning ("El enigma de las palabras"). Det hölls 1 kurs vardera på 5 orter för totalt 177 personer (170 kvinnor och 7 män) från 72 skolor/förskolor.
- Tre mindre workshops gavs under augusti, november och februari-10 i Santo Domingo, kring hantverk och konstnärliga aktiviteter, med dominikanska Rosanna Díaz och Juan Peña som kursledare. Ca 5-10 deltagare i varje kurs, lärare, föräldrar och personer som arbetar åt utbildningsministeriet.
- Ett föredrag om "Massmedias inverkan på barns utveckling" hölls i april i Guayobin för lärare och föräldrar med Susana Rubio som föredragshållare. Ca 20 åhörare.
- Ett öppet föredrag om inlärningssvårigheter hölls i juni Santo Domingo för lärare och föräldrar med Susana Rubio som föredragshållare. Ca 20 åhörare.

Pilotprojekt kring barn med särskilda behov (Programa piloto NEE)

Projektet har fortsatt bedrivits på en statlig skola, Escuela Juan Bautista Zafra, som ligger i Los Mina, en fattig närförort till Santo Domingo. Man har arbetat i nära samarbete med utbildningsdepartementet och i viss mån med det lokala skoldistriktet, Regional Santo Domingo Este. Man har riktat sig till myndigheterna, lärarna och föräldrarna. Man har också arbetat direkt med en mindre grupp barn, samt med utbildning för projektteamet. Skolan har ca 1100 elever från förskoleklasser t.o.m. åttonde klass, d.v.s. förskola och hela grundskolan. Man har 34 lärare (26 kvinnor och 8 män).

Aktiviteter:

Med utbildningsdepartementet och den regionala skolmyndigheten har kontakten fortsatt.

Utbildningsdepartementet representant, Asailia Herrera som följer projektet, har deltagit i kurser, möten och workshops som genomförts på pilotskolan. Hon har också fungerat som kanal för att underlätta kontakten mellan den regionala skolmyndigheten och Fundación Waldorf. Tyvärr har den regionala skolmyndigheten, med vilken det etablerades mycket goda kontakter i början av projektet, bytt direktör tre gånger sedan dess. Det har försvårat ett konkret samarbete, som från början var inriktat på att låta andra skolor inom distriktet ta del av projektets resultat. Det som man lyckats med hittills är att några lärare från andra skolor inom samma region, har kunnat delta i en del kurser. Därmed har kännedom om arbetet inom Proyecto Piloto NEE etablerats i detta skolområde.

Med lärarna har man genomfört 4 workshops, och sedan höstterminen kontinuerlig handledning för lärarna i de lägre klasserna hur man kan arbeta förebyggande, samt utvärdering i slutet av året. Pga nya regler från utbildningsdepartementet är det nu svårare att få tillstånd att göra heldagskurser under skoltid, så man har istället börjat göra kortare möten varje månad sedan höstterminen. I slutet av året gjorde man också en aktivitet med hela skolans personal, totalt 63 personer (47 kvinnor och 16 män) kring utformning av julfirande för eleverna.

Den viktigaste aktiviteten för lärarna är dock s.k. ”modell-lektioner”, dvs handledning i klassrummet tillsammans med ordinarie lärare. Detta har getts både i förskoleklasserna och i de lägre grundskoleklasserna, där en av teamets lärare jobbar under några veckor eller månader i varje grupp. Skolans samtliga 34 lärare har varit involverade och ca 20-25 lärare har närvarat på varje aktivitet.

Till föräldrarna har man erbjudit 6 föredrag/möten, 5 för hela skolan och en för föräldrarna till den grupp utvalda barn som man jobbar terapeutiskt med. Under höstterminen har det också startats en föräldraskola, med månatliga träffar där man tar upp aktuella teman för vårdnadshavare.

En grupp på 18 barn (ur klass 3-5) med allvarliga inlärningssvårigheter, och utvalda av sina respektive lärare, har fått terapeutisk behandling av personer i projektteamet under vårterminen. Man beslöt sedan att börja jobba med yngre barn så en ny grupp om 16 barn från klass 1-4 utvaldes. Under hösten formades gruppen och det kontinuerliga arbetet påbörjades under januari-10, med hantverk tre eftermiddagar/vecka. Nu börjar man också med andra individuella terapier för dessa barn. Denna grupp fungerar som pilotgrupp och exempel på hur man kan arbeta med barnen.

2. Målsättning och utfall

Programa Maestro Creativo har i stort sett följt projektplaneringen. Pga dålig växlingskurs och den globala finansiella krisen rådde i början av året en viss osäkerhet kring hur stor budget man skulle ha att röra sig med, så därför gjordes färre aktiviteter under våren än planerat. Senare gjordes omfördelningar i SOFIAs budget så att de dominikanska projekten inte behövde lida av kursförluster. Så under hösten och början av 2010 har aktiviteten varit hög. Fler personer har haft möjlighet att göra studieresor utomlands och man har haft fler interna utbildningar än planerat, men endast en kortare serie endagskurser, mot två planerat. Hemsidan har utvecklats och uppdaterats.

Målsättningen för samtliga aktiviteter var att nå totalt 5-600 lärare från 200-250 skolor i 15 skoldistrikt utan att räkna dem som deltar i flera kurser två gånger.

Pga färre endagskurser har Programa Maestro Creativo nått mellan 300-400 lärare från knappt 100 skolor eller institutioner. Varje lärare har 30-60 elever, så sekundärt har man nått 10.000 till 20.000 personer.

Pilotprojektet NEE har följt sin projektplan, men gjort vissa förändringar i metodik mellan läsåret 2008-2009 och innevarande läsår 2009-2010. Man har satsat mer på yngre barn och lärarna i de lägre klasserna, då inlärningsproblem bör förebyggas tidigt. Arbetet bygger nu mer på ”modell-lektioner” än på kurser för lärarna. Kontinuerlig föräldraskola i stället för enbart sporadiska föredrag.

Man hade i början av projektet en mycket positiv kontakt med det lokala skoldistriktet, vars direktör var mycket intresserad av att föra ut projektets erfarenheter till övriga skolor i distriktet. Men eftersom det var valår 2008 byttes hela administrationen ut och den nya direktören visade svalt intresse. När denna kontakt uppdaterats, byttes direktören ut på nytt. Man måste alltså igen börja om från början för att bygga upp detta samarbete. Detta är ett problem som man alltid måste räkna med i länder som har detta system att tjänstemännen byts ut ofta. Detta försvagar möjligheterna att påverka skolsystemet långsiktigt via myndigheterna. Kontakten med myndigheterna måste alltid kompletteras med direkt arbete med skolpersonal, då dessa blir kvar oavsett valresultat. Det är dock positivt att den person som utbildningsdepartementet utsåg som sin representant inte bytts ut och att hon har deltagit regelbundet under hela projektets gång.

Aspekter kring rättighetsfokus

Pilotprojektet arbetar starkt på att medvetandegöra föräldrarna om rättigheter kring utbildning och barn med särskilda behov. Även lärarnas medvetenhet om barnens rättigheter höjs både genom Pilotprojektets verksamhet och genom Programa Maestro Creativos kurser. Insikten ökar kring att varje barn måste ses som en individ och få utveckla sina förmågor oberoende av kön, social klass eller speciella svårigheter. Våld och förtryck mot barn minskar.

Aspekter kring minskad diskriminering

När barn med svårigheter blir inkluderade på ett nytt sätt i undervisningen, minskar diskriminering, som de annars råkar ut för. Både lärare och föräldrar isolerar och diskriminerar barn som inte klarar skolan, när de inte har några verktyg eller medvetenhet kring hur de ska bemöta dessa barn. Pilotprojektet tillhandahåller dessa ”verktyg”. Andra barn diskriminerar också, men när de ”knepig” barnen får adekvat hjälp så integreras de också lättare socialt.

Programa Maestro Creativo arbetar med lärare i den statliga sektorn ute i landet, där många lärare som annars inte har råd och möjlighet att få denna typ av utbildning finns. Den diskriminering som finns av lågbetalda lärare ute i landet minskar, när de får tillgång till vidareutbildning och utveckling.

Könsdiskriminering av elever minskar bland lärare som deltagit i programmets utbildning, då läraren som förebild och elevernas rätt till lika behandling och lika undervisning är ett centralt tema.

Aspekter kring folkligt deltagande

Pilotprojektets föräldrar deltar mer, och det har formats en föräldraskola, som tidigare inte fanns på Juan Bautista Zafra. Deltagande föräldrar visar stort intresse. Lärarna på samma skola har nått medvetenhet om behovet av förändring för att minska problemen med inlärningssvårigheter, men ännu råder visst motstånd mot att aktivt förändra sitt sätt att jobba. Enligt lokala projektledaren är processen dock igång.

Programa Maestro Creativo har nått många delar av landet och skolor som annars inte har tillgång till vidareutbildning. Det har ökat engagemanget hos dessa skolors lärare.

Aspekter kring LEOs kapacitet och struktur

Se nedan under punkt 7.

3. Sidoeffekter

Inga negativa sidoeffekter har noterats. Positiva sidoeffekter är att kontakt utvecklas mellan lärare från olika skolor.

4. Målgrupper

Huvudsaklig målgrupp för Maestro Creativo är lärare inom statliga skolor. Genom de regionala utbildningsdistrikten kan man nå samtliga statliga lärare i landet. Hittills har drygt 5000 lärare deltagit i någon del av kursverksamheten. Varje år besöker man nya orter och nya skolor, så att man når nya personer och delar av landet där man inte varit förut.

Man har också inkluderat lärare i privata skolor och förskolor, samt personer ur kulturliv och offentlig administration som en övrig målgrupp då intresset har visat sig vara stort från denna grupp. Föräldrar är också en målgrupp.

Målgruppen har deltagit på ett bra sätt i planering och utvärdering. Dels genom kursutvärderingar, dels genom möten inom den pedagogiska kommittén (Grupo de Maestros Creativos) där framtidsinriktningen stakas ut och förslag till kommande kursteman läggs. Stödgruppen består också av personer ur målgruppen.

Programa Maestro Creativo, målgrupp som nåtts:

Primärt 3-400 lärare o föräldrar (varav ca 10% män)

Sekundärt 10.000-20.000 elever (50/50)

För pilotprojektet NEE är målgruppen utbildningsdepartementet och den lokala skolmyndigheten, samt samarbetskolans lärare, skolpersonal, föräldrar och delvis elever. Samtliga har deltagit i planering och det har gjorts en utvärdering av andra året av och med lärarna. Samtliga barn i klass 1-6 har testas av projektteamet vad gäller studieresultat, för att få fram jämförelsematerial till kommande år.

Pilotprojekt NEE, målgrupp som nåtts:

Primärt 34 lärare (26 kvinnor, 8 män), sekundärt 30 personal (50/50)

Primärt 34 barn (11 flickor 23 pojkar) sekundärt 1100 barn (50/50)

Primärt 300 föräldrar (10-15% män), sekundärt 900 föräldrar (50/50)

5. Könsroller

Eftersom Programa Maestro Creativo arbetar mest med teman som berör förskola (inicial) och grundskolans lågstadium (básica) är det stora flertalet av kursdeltagarna kvinnor (ca 80-90%), då de flesta lärarna i dessa stadier är kvinnor. De 10-20% manliga deltagarna motsvarar den manliga representationen bland lärare inom dessa stadier.

I stödgruppen finns tre män – de övriga är kvinnor. I Grupo de Maestros Creativos finns ca 10% män. En av männen inom stödgruppen har blivit mycket aktiv inom textilhantverk och matlagning, vilket fungerar som förebild för att förändra mäns och kvinnors roller inom barnvård och undervisning. Samme man är diplomerad waldorfförskollärare vilket är ovanligt för en man, och han arbetar bl.a. med vägledning för förskolan och med handarbetskurser inom Pilotprojektets samarbetskola.

Waldorfpedagogiken, som är utgångspunkten för Maestro Creativos kurser, förutsätter att flickor och pojkar behandlas lika och att alla ska ha lika del av all undervisning, samt också att all våldsanvändning är oacceptabel. Målsättningen är att stödja varje barns individuella utveckling oavsett kön, social bakgrund eller andra skillnader. Kursledarna inkluderar detta i sina kursupplägg oavsett tema. Man poängterar särskilt att sådan undervisning som ofta är könsuppdelad, såsom t ex sport och handarbete, i waldorfundervisningen ges lika till pojkar och flickor.

Inom pilotprojektet har man fortsatt arbetat med lärarna kring teman som sexuellt utnyttjande av barn och våld inom familjen. Man har också fortsatt fokusera på lärarens och föräldrarnas roll som förebild, och grundläggande värderingar kring män, kvinnor, pojkar, flickor och mänskliga rättigheter. Pilotprojektets ledare är psykolog och också specialist på genderfrågor, och har erfarenhet av att jobba med kvinnor och barn som utsätts för våld i hemmet. Hon konstaterar att barn med *alvarliga* särskilda behov verkar vara jämt representerade bland båda könen i den skola man arbetar. Men generellt är problemen större bland pojkar. Pojkar och flickor får alltid samma undervisning i skolans ordinarie verksamhet, men i kringaktiviteter behandlas de ofta olika.

6. Samarbetet med LEO

Samarbetet med Leo har fortsatt fungerat utmärkt bra. Leo har självständigt bedrivit verksamheten och har lämnat en detaljerad och kontinuerlig rapportering, dock med vissa förseningar för pilotprojektet pga projektledarens sjukdom.

7. Lokalt övertagande

Kursverksamhet och administration sköter Fundación Waldorf helt självständigt. Övergripande planering sköts av styrelse och Grupo de Maestros Creativos och löpande planering av de projektansvariga inom Programa Maestro Creativo och Pilotprojektet och deras stödgrupper. Stödgruppernas och Grupo de Maestros Creativos arbete har kontinuerligt stärkts av interna seminarier inom pedagogik och organisation.

Internationella studieresor och deltagande i kurser och konferenser har ökat kunskaperna inom gruppen och stärkt deras internationella nätverk. En colombiansk lärare och läkepedagog har flyttat till landet, så hon och andra utländska kurshållare som kommer håller fördjupningskurser för att stärka gruppen. Fler dominikanska personer har nu fått utbildning så att de på egen hand kan hålla kurser och ta andra uppdrag i Fundación Waldorfs namn. Styrelsen, som äntligen började fungera under 2008, har fortsatt arbetat på ett bra sätt under 2009. Styrelsen kan nu betraktas som en aktiv styrelse där alla ledamöter deltar på ett engagerat sätt och ordföranden uppfyller sin funktion, vilket gör Fundación Waldorf redo att ta nya steg på egen hand. Alla övergripande beslut går genom styrelsen, vilket tidigare inte var fallet då projektledarna ofta fick ta beslut på egen hand.

Den aktiva gruppen som deltar i planeringsmöten och visionsarbete har utvidgats. Huvuddelen av de aktiva personerna är nu också formellt medlemmar i Fundación Waldorf och kräver inflytande även i annat än allmänt visionsarbete, vilket är ett nytt steg, då ordföranden tidigare höll medlemmarna kort.

Programa Maestro Creativo har i år ökat sina egna intäkter, men inte fullt så mycket som planerat. När SOFIAs donationer fasas ut kommer verksamheten inte att fortsätta i samma omfattning som nu men viss kursverksamhet planeras, dock förutsätter den fullt betalande deltagare. Fundación Waldorf har tagit beslut på att deras främsta mål framöver är att starta en waldorfskola i landet, och det är inte SOFIAs sak att stödja ekonomiskt. För 2011 kommer en sista ansökan att göras, och då kommer programmet att satsa mer på nätverkande, intern utveckling och opinionsbildning, än på regelrätt kursverksamhet. Vi ser tydligt att det

arbete som gjorts under åren har givit organisationen kunskaper och kontaktnät för att förverkliga sitt nya mål, och att det hittillsvarande arbetet förändrat det pedagogiska landskapet och gjort kreativ pedagogik känt i landet.

För Pilotprojektet kommer sista ansökan att göras för 2011-12, men avslutande utvärdering.

8. Erfarenheter och slutsatser

Under de åtta år vi jobbat med Fundación Waldorf har organisationen sakta utvecklats, från att vara helt nyregistrerad till att nu vara en etablerad organisation med ett stort kontaktnät både inom dominikanskt skolväsen och den internationella Waldorfrörelsen. Vi kommer nu att göra den sista ansökan för Fundación Waldorf för 2011 och 2012, vilket innebär att det kommer att bli drygt 10 års samarbete allt som allt. Det har varit viktigt att få fortsätta stödet till dem under så många år, för det är först under de senaste åren som organisationen har klivit ur ett pionjärstadium där verksamheten bars av ett fåtal personer. Även om målgruppen av lärare och skolfolk varit mycket engagerade under lång tid är det först nu det finns flera bärande personer och en riktigt fungerande ledning. Att vi undan för undan krävt något mer egenfinansiering för varje år har varit ett bra sätt att sätta press på organisationen att ta andra kontakter, även om det tidvis varit mycket pressande för dem.

Att vi har kunnat skicka svenska ungdomspraktikanter har också tillfört mycket, då våra praktikanter haft goda waldorfpedagogiska kunskaper som inte finns hos ungdomar i landet. Under 2008-2009 hade vi dessutom en psykologiutbildad praktikant som tillförde mycket till Pilotprojektet, och som även bidrog till att vi fick ett mindre bidrag från Svenska Institutet till detta projekt.

9. Egenandel, intäkter i projektet samt avvikelser från budget

Egenandelen får vi in genom gåvor från enskilda, organisationer och företag främst inom den antroposofiska rörelsen, samt genom stödfester.

Pga av den globala finanskrisen har Fundación Waldorf haft svårigheter att nå upp till budgeterad summa i egna intäkter, men har ändå uppnått totalt 630 831 (615.958 pesos pesos föregående år) vilket innebär ca 145.000 SEK (ca 112 800 SEK föregående år), främst från kursavgifter och en del försäljning och uthyrning. De har främst används till administration och löner.

Pga låg kronkurs i början av året fick Fundación Waldorf till att börja med mycket stora negativa kursdifferenser på de första penningförsändelserna. I enlighet med uppgörelse med Forum Syds handläggare, så överfördes en del projektmedel för Sydafrika, där kursvinster uppstått, till Fundación Waldorf. Det resulterade i slutändan att Pilotprojektet fick 68.970 RD\$ för lite och att Programa Maestro Creativo fick 41.255 RD\$ mer än beräknat, vilket fördelades ut över verksamhetens ordinarie aktiviteter. Men båda projekten fick alltså med än budgetart i SEK pga denna överföring.

10. Penningförsändelser och valutakurser

Se bifogad uppställning över penningförsändelser.

Järna i april 2010

Helena Nordlund
projektledare inom
Föreningen SOFIA

Budgetutfall 2009, Fundación Waldorf MC

Programa Maestro Creativo (Budget: 1 US\$ = 6,80 SEK, utfall 1US\$ = 8,224SEK)

Programa Maestro Creativo	Budget tSEK	Budget US\$	Utfall US\$	Utfall tSEK	utfall RD\$
Kursaktiviteter	136	20 000	11 459	94	409 913
Intern utbildning organisation/pedagogik	26	3 800	1 742	14	62 311
Utbildningsresor	27	4 000	2 645	22	94 600
Personalkostnader	180	26 400	24 495	201	876 248
Lokala resor o traktamenten	9	1 300	1 795	15	64 226
Övriga arvoden bokföring o revision	29	4 250	5 323	44	190 401
Lokalkostnader	28	4 100	5 451	45	195 000
Kontor och kommunikation	22	3 300	3 685	30	131 820
Bankavgifter o övrigt	5	700	674	6	24 123
totala kostnader	461	67 850	57 269	471	2 048 642
Bidrag från AFL/SOFIA	277	40 700	38 699	318	1 384 356
Egna intäkter	185	27 200	17 520	144	626 733
Summa intäkter	462	67 900	56 220	462	2 011 089
Avgår totala operativa kostnader			-57 269	-471	-2 048 642
Avgår avskrivning			-815	-7	-29 158
Resultat enligt bokslut			-1 050	-9	-66 711
<i>Summa bidrag in till Fundación Waldorf</i>	277	40 700	38 699	318	1 384 356
Bankavgifter i DR			51	0	
Totalt kostnad för Maestro Creativo 2009	277	40 700	38 750	319	

Valutaredovisning MC

Sammanställning utbetalningar till Fundación Waldorf Programa Maestro Creativo (14)

Trans- datum	Bel Sek BTO	USD	Kurs	Bankav g Utland \$	Bank avg Sek	Dollar in till Leo	Pesos	Peso s/\$	RD/ Sek
2009-01-22	82 430,00	10 000	8,2430	25,00	206,08	9 975	353 614	35,45	4,30
2009-03-05	56 511,76	6 200	9,1148	3,00	27,34	6 197	220 613	35,60	3,91
2009-05-31	164 193,98	20 350	8,0685	-	-	20 350	731 583	35,95	4,46
2009-11-27	15 542,78	2 200	7,0649	23,00	162,49	2 177	78 546,16	36,08	5,11
S:a/ snitt	318 678,52	38 750	8,224	51,00	396	38 699	1 384 356	35,77	4,34

Budgetutfall 2009, Fundación Waldorf NEE

Proyecto Piloto NEE (Budget: 1 US\$ = 6,80 SEK, utfall NEE 1US\$ = 7,914 SEK)

Pilotprojekt NEE	Budget tSEK	Budget US\$	Utfall US\$	Utfall tSEK	diff tSEK	RD\$
Studieresa	39	5 700	5 472	43	-5	195 970
Latinamerikansk kursledare	20	3 000	2 242	18	3	80 290
Intern utbildning	14	2 100	1 684	13	1	60 329
Personalkostnader	148	21 700	18 895	150	-2	676 740
övriga arvoden inklusive revision	25	3 700	3 695	29	-4	132 331
Lokala resor och traktamenten	16	2 400	2 190	17	-1	78 436
Aktiviter för lärare och föräldrar	22	3 300	2 727	22	1	97 666
Terapeutiska aktiviteter med barn	14	2 000	1 504	12	2	53 855
Hyra	7	1 100	1 098	9	-1	39 325
Kontor och kommunikation	9	1 300	1 278	10	-1	45 768
Övrigt	3	500	487	4	0	17 430
Total kostnad	318	46 800	41 270	327	-8	1 478 140
<i>Bidrag från SOFIA</i>	318	46 800	41 149	326		1 473 780
<i>ränteintäkt</i>			114	1		4 098
<i>summa intäkt NEE</i>			41 263	327		1 477 878
			-7	0		-262
<i>Summa bidrag in till Fundación Waldorf</i>	318	46 800	41 149	326		
Bankavgifter i DR			51	0		
Totalt kostnad för NEE	318	46 800	41 200	326		

Valutaredovisning NEE

Sammanställning utbetalningar till Fundación Waldorf Programa proyecto Piloto Nee, 141

Trans-datum	Bel Sek BTO	USD	Kurs	Bankavg Utland \$	Banka vg Sek	till Leo	Pesos	Peso s/\$	RD/ Sek
2009-02-05	83 416,00	10 000	8,3416	25,00	208,54	9 975	353 614	35,45	4,25
2009-03-05	74 741,36	8 200	9,1148	3,00	27,34	8 197	291 813	35,60	3,91
2009-09-02	160 119,66	21 900	7,3114	-	-	21 900	789 495	36,05	4,93
2009-11-27	7 771,39	1 100	7,0649	23,00	162,49	1 077	38 858	36,08	5,11
S:a/snitt	326 048,41	41 200	7,914	51,00	398,38	41 149	1 473 780	35,82	4,52

Årsrapport 2009 till Forum Syd för Förstudie kring produktionsorienterad vuxenutbildning inom Wulli i nordöstra Gambia

Wulli Adult Litteracy Development Association (WALDA)

Projektnummer 300004615

11. Beskriv förstudien kort, vad som gjorts, på vilket sätt osv.

Förstudien har letts av Lansana Juwara med bistånd av Birgitta Rehnberg från Wulligruppen inom föreningen Sofia i samarbete med Sidia Jatta, ordförande i WALDA. Syftet med förstudien var att ta reda på, vilken typ av verksamhet drivs av folkbildningen i området? Vad har de för organisationsstruktur och form? Vilka resurser är tillgängliga? Vad är det som saknas? Och hur genomför medlemmarna sina verksamheter och aktiviteter? Att kunna träffa befolkningen på olika nivåer för att observera och lyssna på deras behov, kartlägga befintliga resurser och se vilken kompetenshöjning de behöver för att kunna genomföra sina visioner samt vad som behövs för en etablerad folkbildning och självförsörjning.

WALDAs verksamhet startades 1997 av riksdagsmannen Sidia Jatta, som också är lingvist. Nian Sowe i Wulligruppen har sedan starten haft kontakt med Sidia Jatta och vid hans besök i Sverige 2008 fick vi även en skriftlig beskrivning av WALDA initiativet och dess styrelse.

Detta har gjorts under studien:

- Vi har under tre dagar deltagit i workshops arrangerade av Sidia Jatta i fem byar: Sotukonding, Kerewan, Taibatu, Nyakoi och Sotukoba. I mötena i varje by varierade deltagarantalet mellan 20-80 personer.
- Vi har besökt ett jordområde som har börjat användas till risodling och där man vill utöka odlingen. Bl a var Sheriffo Dibba med, han är agronom och har jobbat många år med jordbruk på landsbygden i Gambia med inriktning på risodling.
- Vi har besökt flera skolbyggnader och konstaterat behovet av lärare, inventarier och studiematerial. Vi har deltagit i undervisningen av det lokala språket mandinka under en lektionstimme i en by utan skolbyggnad.
- Vi har träffat WALDAs styrelse och diskuterat deras styrkor och svagheter.
- Vi har besökt centralorten Basse och det regionala administrativa kontoret där som var obemänt trots avtalad tid.

I västra Gambia blev vi presenterade för Nian Soves gode vän Ismaila Mao Sanyang. Han är agronom och har varit verksam bl a för ActionAid under åren 1998-2002 som programkordinator för det centrala området på övre flodbanken. Han var mycket hjälpsam och presenterade oss för ett flertal personer i olika organisationer som är involverade i aktiviteter i eller runt Wulli området.

- FiOHs organisationutvecklare Buba Faburay har tidigare under en fem års period varit stationerad i bygruppen Sotukonding, Kerewan, Taibatu och Nyakoi. Han bekräftade att LEO har en omfattande kunskap om organisation och demokrati samtidigt som de är mycket väl medvetna om sina mänskliga rättigheter. FiOH driver i dag byutveckling i byar som ligger i närheten av vår byklunga och Sotukoba.

- Kontakterna för framtida samarbete med FiOH har fördjupats genom ett senare möte i Stockholm mellan Wulligruppen och två anställda från FiOH i Gambia samt representanter från GambiaGrupperna i Stockholm.
- Momodou Wuri Jallow på ActionAids kontor informerade att de idag arbetar tillsammans med partners inom olika områden. I Wulliområdet opererar WAD (Wulli Association for Development) de upprätthåller kontakterna med ActionAid som stödjer utsäde- och marknadsföringen av jordnötter. De håller också på att lägga upp en utsädesbank. WAD lämnar kvartalsrapporter till ActionAid. Dessa upprättas av samma person som är sekreterare i WALDA.
- Studiebesök har gjorts hos Model Horticulture Centre Wellingara, som är en ekologisk plantskola. Vår avsikt var att lokalisera växter som passar till försöksodling i Wulli under torrperioden. Växter som kräver minimal bevattning samtidigt som de berikar den magra jordmånen.
- Besök har också gjorts vid två ekologiska grönsaksodlingar i Kombo området. Dessa områden används till risodling under regnperioden. Ungdomarna får lära sig kompostering i skolan men vid dessa odlingar i Kombo hade kunskapen försvunnit och ungdomarna hade svårt att påverka den äldre generationen till att återinföra kompostering.
- Vi besökte statistiska centralbyrån och erhöll befolkningsstatistiken och kartor över dessa byar men siffrorna var från 2003 och mycket kan ha förändrats sedan dess.
- Ett flertal möten har hållits med Sotukondings rådsmedlem i kommunfullmäktige. Av skatteintäkterna skall 60% återanvändas i byarna genom att höja befolkningens sociala välfärd. Detta har inte skett i byarna som är aktuella i vår förstudie.

12. Har syftet med förstudien uppnåtts? Om inte förklara varför. Kommer samarbete att inledas med LEO? När? Hur?

Syftet med förstudien har i stort sett uppnåtts. Vi har fått en inblick i målgruppens situation dock återstår en del frågetecken beträffande produktionsorienteringen kontra vuxenutbildningen. Vi tror oss få svar genom att göra olika gemensamma aktiviteter i samarbete med alfabetiseringsutbildningen under pilotprojektet. Vi kom överens om att börja med skriftligt informationsmaterial på mandinka om kompostering och hur man får två risskördar i stället för en så att de redan läskunniga kan dra nytta av sina kunskaper och därmed inspirera andra att lära sig skriva och läsa på sitt eget språk. Vid försöksodlingen skall det finnas ett anslag på arabiska som beskriver på vilket sätt försöksodlingen görs, eftersom det finns ett flertal personer som behärskar arabiska.

- Samarbetet med LEO har pågått i många år men nu är tiden mogen för att söka bidrag till projekt. Detta kommer vi att göra så snart vi kommit överens om detaljerna kring pilotprojektet. Vi vill börja med ett pilotprojekt för att bli helt säkra över våra gemensamma styrkor och svagheter. Vi vill också bereda tillfälle så att gemensamma möjligheter blir uppmärksammade och analyserade tillsammans.

13. Beskriv metoder som använts i arbetet med studien.

- Inläsning av dokument som beskriver samarbetsorganisationen och situationen i området.
- Fältvandringar på planerat projektområde och på andra områden med redan diversifierade odlingar.
- Besök av befintliga skolor och deltagande i undervisningen.
- Deltagande i workshops anordnade av LEO där merparten av befolkningen deltog.
- Möte med styrelsen inom samarbetsorganisationen.
- Möte med andra hjälporganisationer som har samarbete med andra organisationer och grupper i området.

- Analys av styrkor, svagheter och hot inom samarbetsorganisationen samt diskussion om centrala utvecklingsfrågor.
- Kontakter med andra ekologiskt inriktade organisationer i Sverige, för att titta på samarbetsmöjligheter och lära av varandras metoder.
- Wulligruppen har deltagit i olika kurser anordnade i Sverige av Forum Syd och genomförda inom Föreningen SOFIA, som t ex ”Utveckla organisationen och skapa förändring”.

14. Beskriv hur studien har rapporterats eller kommer att rapporteras till LEO/Sveo/andra intressenter.

Lansanas och Birgittas reserapporter har skickats till Föreningen SOFIA Lansana har också dokumenterat vårt besök i Wulliområdet visuellt. Rapporten till Forum Syd har översatts och mailats till LEO. Andra intressenter får ta del av våra erfarenheter vid de möten vi har eller genom direktkontakt med oss.

15. Beskriv om/hur kvinnor respektive män deltagit i arbetet med studien.

I förstudien var vi en man och en kvinna från Sverige. I Wulligruppen är vi två män och två kvinnor. Övriga direkt berörda i Sverige är ca 20 personer, de flesta med anknytning till föreningen SOFIA. Indirekt i Sverige berörs många med bakgrund i väst Afrika.

I de möten vi hade med byborna var det något fler kvinnor än män som deltog, uppemot 300 personer totalt. Båda grupperna upplevdes som lika aktiva. Inom WALDA är representationen män/kvinnor lika stor. I mötena deltog många bybor och indirekt berör detta ca 5000 personer.

Ca 180 kvinnor och 140 män har primärt berörts av projektet, ca 3500 kvinnor och 2500 män sekundärt.

16. Beskriv hur arbetet tillsammans med den lokala samarbetspartnern (LEO) i syd har fungerat.

Vi blev väl omhändertagna under tiden där. Vi har fått träffa alla vi ville träffa dock under en begränsad tid, vilket gjorde att vi blev tvungna att komplettera vår förstudie med att besöka personer och organisationer som inte är direkt involverade i vår projektplan.

17. Lista era erfarenheter och slutsatser av studien? Vad har ni lärt er som ni kommer att ha nytta av i framtiden? Vad vill ni delge andra organisationer som söker denna typ av bidrag?

De som gör en förstudie behöver skaffa sig information om historiska, politisk-ekonomiska, kulturella förhållanden och om rådande säkerhetsförhållanden i landet liksom i området där studien skall genomföras. För att bibehålla trovärdighet i rapporten måste man balansera subjektivitet och objektivitet. Dialogmetoden för att ta fram fakta bör avspegla ödmjukhet och en känsla av ömsesidig respekt för varandras erfarenheter. Video och ljudupptagning kan vara värdefullt för både de som gör förstudien och för deltagarna samt andra intressenter. Det är viktigt att matcha undersökarnas speciella kompetens med den utvalda gruppens mål, medel och visioner.

Man bör vara medveten om att ömsesidig förståelse och tillit, pga kulturella skillnader tar tid att bygga upp.

18. 8. Beskriv hur ni samlat in egeninsatsen. Kommentera eventuella avvikelser från budget.

Egensinsatsen samlas in genom gåvor från privatpersoner. Vi har i stort sett hållit planerad budget. Budgetposterna har fördelats om något, resekostnaden blev högre än logi + traktamente. Budget för förbrukningsmaterial har inte utnyttjats till fullo. Total budgetavvikelse blev mindre än 10%.

Stockholm den 13 november 2009

Birgitta Rehnberg
Projektledare Wulli

Pa Lansana Juwara
Projektledare Wulli

Pär Granstedt
Ordförande SOFIA

Siri Lundström
Verksamhetsledare SOFIA

Budgetutfall förstudie Gambia, Wulli

POSTER	KSTN (A) BUDGET	KSTN (B) FAKTISKA	AVVIKELSE
Resekostnader	22 000	19 896	+ 2 104
Logi + traktamente	16 000	19 952	- 3 952
Möteskostnader	11 000	10 362	+ 638
Förbrukningsvaror	6 000	2 758	+ 3 242
Total projektkostnad	55 000	52 968	+ 2 032
Egensinsats	5 500	5 297	- 203
Bidrag	49 500	47 671	+ 1 829

Årsrapport 2009 till Forum Syd för Förstudie Kommunitära skolor i Bolivia

1. Beskriv förstudien kort, vad som gjorts, på vilket sätt osv.

Ett nätverk av **lärandegemenskaper** har bildats med 12 skolor/grupper från Bolivia, Peru och Ecuador, varav två från Peru, tre från Ecuador och resten från Bolivia.

Lärandegemenskaperna omfattar skolor/grupper som baserar sitt lärande på urfolkens värderingar. Nätverket består dels av skolor som är inspirerade av västerländsk alternativ pedagogik såsom Waldorf och Montessori, men har utvecklat sin egen metodik. Dels av grupper i bygemenskaper som utvecklar metoder för att lära av livet och kunskaperna i byn så att dessa kunskaper inte ska försvinna. Idén med nätverket är att bägge grupperna ska kunna lära av varandra. Föreningen SOFIAs praktikanter har arbetat med nätverket såtillvida att de har besökt de olika grupperna, intervjuat dem, sammanställt ett häfte (bil. 2a) och bjudit dem till ett första nätverksmöte. En hemsida för nätverket har gjorts av koordinatören för nätverket.

En arbetsgrupp har bildats inom Kawsay för projektet. En fristående grupp med representanter från grupper inom nätverket har bildats som en koordination för nätverket. De organiserar också aktiviteter för ungdomar. De är en lärandegemenskap i sig inom byn Collpapampa utanför Cochabamba.

En studie har gjorts av juridiska dokument som stödjer införandet av lärandegemenskaper (bifogas på spanska, bil 2 b-e). Idag är alla initiativen privata och ideella. Nätverket ska använda denna sammanställning som stöd för att formulera gemensamma mål med undervisningen och därigenom hävda sina rättigheter gentemot staten.

Pilotprojekt har inletts i byarna Moyapampa på Kallawalla-Quechua-territorium och Isiporenda på guarani-territorium. Byarna har förbundit sig att genomföra lärandegemenskaper samt valt ut lärare och börjat arbeta med barn inom hantverk, musik mm.

2. Har syftet med förstudien uppnåtts? Om inte – förklara varför?

-Skapa ett nätverk för kommittära skolor.	Syftet har uppnåtts. Ett nätverk med skolor och lärandegemenskaper i Bolivia, Peru och Ecuador har skapats.
-Organisera ett nätverksmöte	Syftet har uppnåtts. Ett nätverksmöte har genomförts med ca 50 deltagare från olika skolor och lärandegemenskaper i Bolivia, Peru och Ecuador.
-Göra en hemsida för nätverket.	Syftet har uppnåtts. En hemsida har skapats.
-Interagera mellan Bolivia, Peru och Ecuador för att hitta grunderna för en utbildning för kommittära lärare.	Syftet har delvis uppnåtts. Kontakt har etablerats och idén har förankrats. Material har förmedlats till nätverkets koordination men tid att sammanställa materialet har saknats. En grupp arbetar fortfarande med detta.
-Utforma en kursplan för utbildningen.	Syftet har delvis uppnåtts. En plan för utbildning av lärare i de bygemenskaper där pilotprojekt planeras har gjorts. (Se projektansökan, aktiviteter). En kursplan för utbildning av ungdomar som kan praktisera i nätverket har ännu inte gjorts, men aktiviteter med ungdomar från nätverket har påbörjats och en grupp arbetar med att strukturera aktiviteterna i en planering.

-Skapa möjligheter för praktik på och utbyten mellan skolorna, främst för bybefolkning i Bolivia som behöver lära sig undervisningsmetoder	Syftet har uppnåtts. Skolorna i nätverket är beredda att ta emot praktikanter från byarna.
-Göra en studie för att välja tre bygemenskaper där pilotprojekt ska etableras.	Syftet har uppnåtts. Tre bygemenskaper har valts ut. (se projektansökan).
-Undersöka förförståelse av, uppfattning om, inställning till och tidigare erfarenhet av kommunitära skolor i tre bygemenskaper.	Syftet har uppnåtts. En Workshop i varje by har gjorts kring detta tema.
-Undersöka resurser och behov av en kommunitär skola i tre bygemenskaper	Syftet har uppnåtts. En workshop i varje by har gjorts kring detta tema.
-Skapa en organisation i Cochabamba för koordination och systematisering av metoder, kurser och möten.	Syftet har uppnåtts. Gruppen finns i Collpapampa utanför Cochabamba och är i sig en lärandegemenskap som organiserar aktiviteter för barn och ungdomar och koordinerar nätverket.
-Inleda dialog med berörda lokala och nationella myndigheter.	Syftet har delvis uppnåtts. En sammanställning har gjorts som sammanfattar de juridiska dokument som förslaget grundar sig på. Kontaktpersoner inom nationella myndigheter har lokaliserats och kontaktpersoner inom lokala myndigheter har vidtalats.
-Undersöka Kawsays möjligheter att leda projektet.	Syftet har uppnåtts. En SWOT-analys har gjorts (se projektansökan inför 2010).
-Bilda en arbetsgrupp inom Kawsay för det framtida projektet.	Syftet har uppnåtts. En arbetsgrupp på tre personer har utsetts.
-Formulera mål, indikatorer och resultat för det framtida projektet.	Syftet har uppnåtts. Mål, indikatorer och resultat har formulerats i en projektansökan som har skrivits av arbetsgruppen tillsammans med SOFIAs projektledare.

3. Beskriv metoder som använts i arbetet med förstudien

Metoder som använts har varit att:

1. Utarbeta ett dokument som beskriver problematiken med dagens skola.
 2. Systematisera juridiska element som stödjer bildandet av kommunitära skolor (lärandegemenskaper)
 3. Bestämma vilka bygemenskaper som är mest lämpade som pilotprojekt.
 4. Göra en omvärldsanalys av dessa regioner.
 5. Göra workshops i de utvalda bygemenskaperna kring följande teman:
 - Lära känna uppfattningen om, möjligheterna till (legalitet) och viljan till (legitimitet) kommunitära skolor eller lärandegemenskaper hos målgrupperna i Kallawalla, Isoso och Collpapampa.
 - Undersöka produktiva möjligheter att göra lärandegemenskapen självförsörjande.
 - Lära känna deras tidigare erfarenhet av kommunitär skola.
 - Upprätta överenskommelser med bygemenskaperna för att starta kommunitära skolor.
- Metoden var deltagande workshops och intervjuer av nyckelpersoner i bygemenskapen, däribland lika många ledare, kommunala myndighetspersoner, gamla, män, kvinnor, lärare och studenter.

6. Undersöka vilka erfarenheter skolor i nätverket för lärandegemenskaper har av att försöka få statligt stöd för sin verksamhet.
7. Formulera grunder och metoder i en kommunitär pedagogik med hjälp av nätverket för lärandegemenskaper.
8. Formulera mission, vision och syften med den kommunitära skolan.
9. Utarbeta en skolplan, en organisationsstruktur och en metodologi.

4. Beskriv hur studien har rapporterats eller kommer att rapporteras till LEO/SvEO/ andra intressenter.

Studien har rapporterats till LEO och SvEO genom ett skriftligt dokument (bifogas, bil 3f; även bilaga till 2010 års ansökan). Dokumentet är också en del av påverkanbete gentemot staten och kommer att presenteras för ansvariga myndigheter.

5. Beskriv om/hur kvinnor respektive män har deltagit i studien

Studien har gjorts av Carla Bazoalto och Irma Quiroz (kvinnor) på Kawsay med stöd av Roman Morales (man), verksamhetsledare på Kawsay (under 2009). Lina Svenzén (kvinna) projektansvarig från SOFIA har deltagit i planering och koordinering. Fältstudierna har gjorts av Justo Viscarra och José Mendoza (män) och Irma Quiroz (kvinna). I bygemenskaperna har både män och kvinnor deltagit i workshops och både män och kvinnor har intervjuats. Lärare i bygemenskaperna är både män och kvinnor och ansvariga för pilotprojektprojekts genomförande i bygemenskaperna är Petrona Flores (kvinna) i Moyapampa, Justo Viscarra (man) i Collpapampa och i Isiporenda är det ännu inte klart vem som är ansvarig.

6. Beskriv hur arbetet tillsammans med den lokala samarbetspartnern (LEO) i syd har fungerat. Vilka problem har funnits? Hur har de lösts?

Planeringen av insatsen har varit svår på grund av osäkerhet om vilka i personalen på Kawsay som skulle vara kvar under 2009 samt byte av verksamhetsledare. Många möten har därför gått åt till att bestämma vem som ska göra vad. Planeringen påbörjades med Carla Bazoalto, som sedan inte var kvar, med det löstes genom att hon fick arvode för att göra en punktinsats. Den nye verksamhetsledaren skulle också sätta sig in i projektet, vilket fördröjde processen. Till slut blev det dock ett bra arbete.

7. Lista era erfarenheter och slutsatser av studien. Vad har ni lärt er som ni kommer att ha nytta av i framtiden? Vad vill ni delge andra organisationer?

Positiva erfarenheter	Slutsatser
Bygemenskaperna har redan påbörjat projektet.	Att välja ut lärare och ansvariga redan under förstudien har varit bra då det motverkar ett passivt förhållningssätt.
Att göra en förstudie där flera personer inom Kawsay har deltagit.	Positivt för att få en uppfattning av olika personers kapacitet som förberedelse för ett framtida projekt.
Att inleda kontakter med myndigheter i god tid.	Positivt då formella processer tar lång tid.
Att samarbeta med praktikanterna	Det ger praktikantprojektet mer struktur att samarbeta med ett projekt och det stärker samarbetsmöjligheter mellan målgrupperna och SOFIA att ha praktikanter där.
Att ha möjlighet att skriva projektet tillsammans med LEO och målgrupper	Att skriva projektet under förstudien är positivt.

Negativa erfarenheter	Slutsatser
Otydlighet i uppgiftsfördelning	En person bör leda projektet
I fältstudierna hade vi med en till	Cuatro Esquinas ligger nära en storstad och har

bygemenskap, Cuatro Esquinas i Cochabambas bergregion, men bestämde att de inte uppfyllde förutsättningarna för att leda ett pilotprojekt.	därför förlorat sin komunitära organisation. Det gör att egna traditioner är mycket svagare här och männen är mer dominerande över kvinnorna. Inga kvinnor deltog i denna fältstudie. Slutsaten är att det är svårare att tillämpa denna typ av projekt i närheten av städerna.
Personalbyte, framför allt i ledningen, i Kawsay gjorde det svårt att planera.	NGOs svaghet är att de är beroende av resurser utifrån. Vi har därför skapat en oberoende koordination för nätverket som grundar sig på personligt engagemang och samordnar med Kawsay. Kawsay kommer att vara ansvariga för projektet i samordning med denna koordination.

8. Beskriv hur ni samlat in egeninsatsen.

Egeninsatsen har samlats in genom deltagaravgifter till ett seminarium om andinsk medicin sommaren 2008.

9. Kommentera eventuella avvikelser från budget.

Inga stora avvikelser. Resor och logi och traktamenten vid resor har sammanförts i sammanställningen, då det var redovisningstekniskt enklare. Lite mer har lagts på arvoden och traktamenten och lite mindre på resor på grund av arbetes art och därför att nätverksmötet samordnades med praktikantprojektet och det då blev mindre resor än beräknat.

Lina Svensén
Projektledare Föreningen SOFIA

Siri Lundström
verksamhetsledare Föreningen SOFIA

Pär Granstedt
ordförande Föreningen SOFIA

Budgetutfall förstudie Kommunitära skolor Bolivia

	Budgeterat	Använt	Diff
Traktamenten och arvoden Bol pers	20 000	20 111	-111
Utlandstraktamente Lina Svensén	10 000	9 450	550
Resor, logi under resa, aktiviteter, material	25 000	25 439	-439
Totalt	55 000	55 000	0

Årsrapport 2009 till Forum Syd för LEO Novalisinstitutet, Sydafrika, HIV-prevention/barnhem

Capacity Building inom Orphan and Vulnerable Childrens Project (OVC) i Kapstaden

Projektnummer 300004615

1. Projektinsatsen

2009 var det sista av tre planerade verksamhetsår för OVC. Samtliga komponenter har haft som övergripande målsättning att stärka personal och frivilliga som arbetar med de barn och unga som till följd av HIV-krisen i Sydafrika blivit föräldralösa, samt att stärka barnens/ungdomarnas självförtroende och kapacitet att forma sin egen framtid på ett positivt sätt. Insatserna har riktats åt två olika håll, dels mot organisationsutveckling och stärkande av informationsarbete inom Novalis som organisation, och dels mot OVC för organisationsutveckling och stärkande av personal och ledning på barnhemmen, samt i form av aktiviteter med barnen.

I början av 2009 lämnade projektledaren Claire Barry OVC och Beatrice Juries rekryterades som hennes ersättare. Claire hade kommit att bli en spindel i nätet och projektets framgång berodde mycket på hennes förmåga att skapa kontakter och samarbeta med barnhemmen. Under året har Bea visat sig vara den ultimata ersättaren och med sin erfarenhet som psykolog och projektledare inom Universitetsvärlden i Sydafrika har Bea kunnat tillföra en metodologisk dimension till projektet som visat sig i ett mycket strukturerat projektledarskap. Bea lyckades, med god planering i allt från nätverkande till workshops med barnen och personal på barnhemmen, att med stort tålamod vårda relationer till viktiga nyckelpersoner inom OVC och genom att vara en mycket god lyssnare, att inte bara bibehålla utan även att utveckla det direkta arbetet med barnen och personal på barnhemmen.

2. Målsättning och utfall

2.1 Utvärderingar

Projektledaren Beatrice Juries har i samarbete med OVC:s facilitatorer genomfört en utvärdering med fokus på målgruppernas uppfattning och åsikt om aktiviteterna inom OVC samt med fokus på stödet till Child Headed Households. Denna finns bifogad som underlag från Novalis (bil 3c). Även en extern utvärdering har gjorts av en svensk konsult (bil 3 a och 3b). Utvärderingen förelåg från början bara i svensk version, så att ledningen på Novalis har inte haft tillfälle att kommentera utvärderarens bedömningar förrän långt efter det att rapporten framlagts.

2.2 HIV och gender

Det har blivit tydligt under året att både vuxna och ungdomar inom projektet känner en viss mättnad över att bli ”informerade” om HIV och Gender i föreläsnings-form. Vi har insett att det nu verkligen gäller att ändra perspektiv. HIV och Gender måste vara en naturlig del av allt arbete eftersom dess problematik är en integrerad del av allas vardag. Vår strategi under året har därför varit att gå från att teoretiskt adressera HIV och Gender och istället föra in det i alla dagliga aktiviteter.

I arbetet med barnen har de olika facilitators genom konstnärliga aktiviteter arbetat med att förändra attityder kring genus och HIV. Genom drama och rollspel, diskussionsgrupper, interaktiva event (Se aktivitetsrapport, World Aids Day, Camps, Open day at Siyaphambili etc) har barn från olika barnhem träffats och fått utbyta erfarenheter. De har använt sig själva och varandra som erfarenhetsbas istället för att lyssna på någon annan, exempelvis en föreläsare, och vi har upptäckt att förmåga att visa sina egna och förstå andras känslor och situation väger betydligt tyngre för de här barnen än teoretisk kunskap om HIV och Gender.

Psykologen Vidar Vetterfalk har under året varit engagerad i både projektledningen och som konsult för arbetet kring genus och könsroller. Vidar besökte projektet i december 2009. I anslutning till Siyaphambili hölls en heldagsworkshop tillsammans med en lokal kvinnlig socialarbetare där pojkar och män från Langa bjöds in att delta. Genom diskussioner och övningar lyftes alternativa bilder av traditionella könsstereotyper fram och männen och pojkarna fick inspiration och konkreta verktyg att vilja fortsätta arbetet med att förändra könsroller. Siyaphambili har fortsatt detta arbete in i 2010.

2.3 Kapacitetsutveckling och OU-arbetet på barnhemmen

Det *kapacitets-stärkande* arbetet med care workers på barnhemmen har varit mycket uppskattade och i utvärderingar har deltagarna uttryckt att de känner sig stärkta och inspirerade efteråt och att de har tillägnat sig verktyg som underlättar för dem i deras arbete med barnen. Exempelvis har workshops på temat nutrition, barns rättigheter, arbetslagar, sorgebearbetning och genus genomförts.

I arbetet kring *organisationsutveckling på barnhemmen* har två (Siyaphambili och St Francis) varit mycket aktiva och har enligt utvärderingarna fått en tydligare intern struktur där medarbetarna är mer medvetna om sina roller, ansvar och rättigheter. Det tredje (Place of Blessing) har på grund av interna organisatoriska problem först mot slutet av året lyckades få ihop en struktur som de själva tyckte det var värt att arbeta med.

2.4 OU – arbete Novalis samt analys om LEOs struktur och kapacitet

Novalis påbörjade sitt organisationsutvecklings-arbete 2007 och har sedan dess gått igenom en grundlig process. Novalis har arbetat med en extern OD-konsult som med en tydligt utarbetad plan gått igenom olika delar av organisationen. Organisationen har genomgått ett generationsskifte och har nu ny kvinnlig verksamhetsledare och en nyligen installerad styrelse. Organisationens lång – och kortsiktiga mål har utkristalliserats, roller inom organisationen förtydligats och grundläggande funktioner inom organisationens ledning och styrelse har analyserats och stöpts om. Resultatet har blivit en organisation där styrelse, ledning och personal har större medvetenhet om sina egna och varandras roller, där flera projekt nu börjar löpa parallellt och - främst - där nyckelpersoner inom organisationen insett att gamla strukturer måste förändras. Efter OD-konsultens uppskattning har ca 60 % av det planerade OD-arbetet genomförts och Novalis är motiverade att även år 2010 slutföra den planerade processen.

2.5 Aspekter kring arbetet för demokrati och rättigheter

a. Rättighetsfokus

OVC handlar primärt om att på olika sätt stärka de utsatta barnens rättigheter. Man har i workshops med barnen och med personal på barnhemmen återkommande gått igenom både FNs Barnkonvention och den nationella Childrens Rights Bill. Personalen på barnhemmen har även haft workshop kring arbetsrättslagar. I anslutning till Place of Blessing har OVC's facilitators arbetat aktivt mot lokala sociala myndigheter för att få dem att ta ansvar för de barn som uppenbart inte kan vara kvar i sina familjer på grund av sociala problem. Novalis har även arbetat med att arrangera olika dagar, exempelvis World Aids Day tillsammans med Aids Legal Network där man bjudit in representanter från myndigheter och beslutsfattare att delta i diskussion kring de utsatta familjernas rättigheter.

b. Icke-diskriminering

De olika företrädarna för barnhemmen har goda strategier för att ta vara på barnens behov och önskemål, barnen på Siyaphambili har exempelvis självvalda unga representanter som för deras talan på styrelsemöten och vid planering av aktiviteter. Även medarbetarna på barnhemmen har forum där de har möjlighet att samlas och diskutera sina behov och det arrangeras dagar då dessa formuleras konkret mot exempelvis lokala beslutsfattare. Inom gruppen "utsatta barn" eller "personal på barnhemmen" finns dock naturligtvis individer med olika förutsättningar och behov. På övergripande gruppnivå har projektet varit framgångsrikt som pådrivande för antidiskriminerande aktör, men för mindre grupper och på individnivå finns fortfarande en hel del arbete att göra.

c. Aktivt, folkligt deltagande

Inom Novalis och på barnhemmen har OD-arbetet bidragit till att stärka det aktiva deltagandet hos medarbetare, barn och ungdomar. Barnen har haft möjlighet att tillsammans med workshop- ledarna planera aktiviteterna och medarbetarna på Novalis och på barnhemmen har själva varit med och utformat OD-processerna. På Siyaphambili har man exempelvis infört att barnen utser en peer educator som representerar dem i kommunikation med ledningen. Genom utvärderingar på olika nivåer i projektet har både barnen och medarbetarnas åsikter och uppfattning om arbetet tagit tillvara. Externt har Novalis under året påbörjat samarbete med lokala organisationer kring ett projekt kring utbildning för vuxna. Barnhemmen har genom aktiviteter arbetat tillsammans kring olika frågor, barnen på så kallade ”Camps” och medarbetarna på ”Capacity building ” Stress relief” – träffar på Novalis.

3. Sidoeffekter

En mycket positiv sidoeffekt är Siyaphabilis utveckling. Genom ett konsekvent arbete med OD-konsulten Naren Sewpaul har Siyaphambili nu en väl fungerande och aktiv styrelse med lokalt förankrade ledamöter och en stark krets av medarbetare och volontärer. Siyaphambili är fortfarande en organisation som bygger på ett par få starka eldsjälar. Men tack vare det öppna klimatet bland ledning och personal är vi övertygade om att fortsatt utvecklande och kapacitetsstärkande arbete med Siyaphambili kommer att leda till att organisationen får en allt stabilare och starkare ställning som en företrädare för barn och ungas rättigheter, både i det omgivande närsamhället och på strukturella nivåer i Western Cape.

En annan effekt som gett oss fler punkter att samarbeta kring med våra lokala organisationer i Sydafrika är praktikantutbytet. Genom att sydafrikanska ungdomar kommit till Sverige som ungdomspraktikanter inom Sofia har fler unga, både på Novalis och på Siyaphambili blivit mer nyfikna på och engagerade i globala ungdomsfrågor och i de lokala organisationernas arbete. De sydafrikanska ungdomarna i Sverige har varit aktivt engagerade i Sofias arbete. Detta har skett främst genom informationsarbete i skolor och mot medlemmar och allmänhet, men också inom Sofias interna utbildningsarbete där en av praktikanterna deltagit som seminarieledare kring genusfrågor.

4. Målgrupper

- 3 Barnhem, 150 barn, 150 ungdomar. 170 flickor, 130 pojkar
- 47 care workers, nästan bara kvinnor
- 21 ledningspersonal, minst hälften män
- 13 unga peer educators i åldern 17-20, 6 kvinnor, 7 män
- 12 volontärer på barnhemmen, könsfördelning skiftar beroende på tidpunkt
- Siyapambili Community Outreach Centre i Langa: 1 socialarbetare (kvinna) 175 barn (jämn fördelning), 10 volontärer (kvinnor), 35 mormödrar och 2 morfäder

Totalt nåddes ca 373 kvinnor/flickor och 244 män/pojkar primärt. Sekundärt ungefär lika många till, ca 300 kvinnor, 200 män. Den sekundära gruppen består av anhöriga, personal i organisationer och myndigheter samt frivilliga och personer i de omgivande samhällena.

5. Könsroller

Stereotypa könsroller i Sydafrika bidrar till den omfattande spridningen av HIV och att arbeta med förändring av dessa har varit ett av de viktigaste elementen inom OVC. Det är med barn och ungdomar som traditionella könsstereotyper kan ifrågasättas och rekonstrueras. Det är fortfarande, som beskrivits i tidigare årsrapporter, betydligt fler kvinnor som utför det vårdande arbetet med barnen, männen återfinns främst i ledande positioner. På två av barnhemmen är större delen av de som arbetar kvinnor. Det tredje, Siyaphambili, står för ett trendbrott i motsats till de andra barnhem som varit aktiva inom OVC. På Siyaphambili arbetar manliga

och kvinnliga medarbetare, unga och äldre volontärer och peer educators sida vid sida. Siyaphambili fortsätter under 2010 med att aktivt arbeta med genusfrågor och rekonstruktion av könsroller.

6. Samarbete med LEO

Även under detta år har OD-arbetet på Novalis påverkat kommunikationen mellan Novalis och SOFIA. Processen har för Novalis varit stundtals påfrestande och krävt engagemang av varje enskild medarbetare. Vi har, utöver kvartalsrapporter och OD-rapport, fått oss tillsänt en mängd informella rapporter och fått vara med och följa och stötta Novalis i processen, särskilt när svåra ämnen behandlats. Att den svenska projektledaren haft möjligheten att göra två uppföljningsbesök har underlättat planering av aktiviteter och rapportering. Besöket i början av året var mycket positivt för att den nya projektledaren från start kunde få relevant information och instruktioner och även ge sin syn på projektet och hur hon ville lägga upp arbetet.

7. Lokalt övertagande – post OVC

7.1 Novalis

Då 2009 var det tredje och sista planerade verksamhetsåret för OVC har Novalis under året arbetat aktivt med att bredda sin medlemsbas och hitta nya finansiärer för att ha förutsättningar att kunna fortsätta ett aktivt rättighetsstärkande arbete. Man har fokuserat på att sprida kunskap om Novalis arbete på ett utåtriktat sätt. Novalis har medverkat i radioreportage, lanserat en ny hemsida och även publicerat två nya informationsbroschyrer. Genom nätverkande har Novalis lyckats få igång samarbeten med lokala organisationer kring utbildningsprojekt för vuxna som arbetar med utsatta barn.

7.2 OVC

När det gäller fortsättningen för OVC –projektet och aktiviteter med personal och barn på barnhemmen så kan sägas att personalen själva tillägnat sig värdefull kunskap att kunna fortsätta aktiviteter med barnen, exempelvis har de fått kunskap och verktyg för att kunna vidareutveckla de trädgårdar som etablerats. Flera av de facilitators som arbetat med barnen har hittat andra samarbetspartners och kommer att fortsätta arbeta med barnen på andra vägar än genom Novalis. Några kommer även att fortsätta arbeta med barnhemmen på frivillig basis. Den stora gruppen barn som nåtts genom projektet finns inom Siyaphambili och med dem fortsätter samarbetet direkt med Sofia i en ny form under 2010.

8. Erfarenheter och slutsatser

Vi har sett vikten av att arbeta på olika nivåer, att organisationsutveckling är nödvändigt för att få alla inblandade att bli delaktiga och att det är då aktiviteterna med målgrupperna blir som mest framgångsrika. En viktig lärdom är dock att det inte går att tvinga på en organisation något (ex.vis OD) när det primära målet är människors överlevnad, det är då nödvändigt att identifiera vad det är som verkligen behövs för att stärka medarbetare och personal (ex.vis capacity building av personal, ”stress relief activities”) för att avlasta dem och därefter kunna väcka frågor kring hur organisationen vidare kan stärkas och utvecklas.

Det har stundtals varit en stor utmaning att jämka samman organisationernas förväntningar och behov med kraven från Forum Syd, särskilt som FS information på andra språk än svenska är mycket begränsad.

9. Egenandel, intäkter i projekt samt avvikelse från budget

Den svenska egenandelen har finansierats genom gåvor och bidrag från enskilda personer, föreningar och företag främst inom den antroposofiska rörelsen, samt från SOFIAs stödfest. Vi fick en kursvinst på ca 55 000 kronor som omfördelats mellan SOFIAs övriga projekt enligt uppgörelse med Forum Syd. En del omfördelningar har gjorts i förhållande till originalbudget inom OVC på grund av att ett av de tre barnhemmen haft interna svårigheter och därför inte kunnat genomföra alla planerade aktiviteter, mer pengar har därför använts till aktiviteter för de andra barnhemmen samt för Novalis eget informationsarbete samt introduktion för ny projektledare. I övrigt se bifogad budgetjämförelse.

10. Penningförsändelse och valutakurser

Se bifogad uppställning över penningförsändelser.

Stockholm och Järna i mars 2010

Ida Löfström
Projektledare
Sydafrikagruppen inom SOFIA

Pär Granstedt
Ordförande
Föreningen SOFIA

Budgetutfall för Novalis OVC 2009

Alla belopp i tusental. Växelkurs: 1 ZAR = 0,887 SEK

<u>Kapacitetsuppbyggnad Novalis</u>	Budget ZAR	Result ZAR	Budget SEK	Result SEK	Diff SEK	
Organisationsutvecklingaktiviteter	68	69	65	61,203	3	
Information och opinionsbildning	46	57	44	50,559	-7	Högre än beräknat pga satsning på ny hemsida/infomaterial/opinionsarbete
Summa	114	126	108	111,762	-3	
<u>Orphan Care Capacity building programme</u>						
Organisationutveckling						
målgruppsorganisationer	40	37	38	32,819	5	
Nätverkande	17	17	16	15,079	1	
Workshops för barn, ungdom och medarb	200,5	156	190	138,372	52	Lägre än beräknat pga 3 e barnhemmet mindre aktivt, se årsrapport p.9
Community outreach	97	91	92	80,717	11	
Food gardens	60	61	57	54,107	3	
Samorning, kursledning	251,5	285	239	252,795	-14	Högre än beräknat pga överlappande lön för projektledarskap OVC Jan/feb 2009
Svensk organisations- och genderexpert			60	60	0	
Summa	666	647	693	634	59	
Administration Novalis	86	93	82	82,491	-1	
Svensk utvärdering			50	50	5	
Summa till Novalis, Sydafrika	866	866	933	878	59	Kursvinsten har omfördelats mellan SOFIAs övriga projekt enligt uppgörelse med Forum Syd
Svensk uppföljning/projektledning inkl resa			75	78	-3	
Summa total projektbudget			1008	951	59	Kursvinsten har omfördelats mellan SOFIAs övriga projekt enligt uppgörelse med Forum Syd

Valutaredovisning Novalis

Sammanställning utbetalningar till Novalisinstitutet (15)

Trans-datum	Bel Sek BTO	ZAR	Kurs	Bankavg Utland ZAR	Bankavg Sek	ZAR in till Leo	Ver
2009-03-05	375 820	430 000	0,8740	550	481	429 450	A58
2009-08-12	252 101	283 260	0,8900	550	490	282 710	A186
2009-10-23	166 165	179 308	0,9267	-	-	179 308	A239
2009-10-23	15 590	16 823	0,9267				A239
2009-12-18	- 42 666	- 44 931	0,9496				A292
S:a/snitt	767 010	864 460	0,887	1 100	970	891 468	

fordran på Novalis från 2008 återbetalt från Novalis

Årsrapport 2009 till Forum Syd för Utvecklingsinsats hos ISS, Tamil Nadu, Indien

Projektnummer 300004615

1. Projektinsatsen

Från ett mycket större planerat projekt med fokus på markrehabilitering i 5-årscykler och ekologisk jordbruk, fick vi beviljat endast ca 20% av sökt budget för detta första år av samarbete med Inva Seva Sangam, ISS. Detta gör att ansökans indikatorer och förväntade resultat inte är användbara för denna rapport, då endast följande komponenter beviljades stöd för 2009:

1. Farmers training and OD
2. ISS networking and OD
3. HIV awareness
4. Marketing study

1.1 Farmers training and OD

Ett utbildningsprogram med månatliga träffar för småbönder har hållits sedan april 2009 i tre byar. Totalt ca 200 bönder har deltagit, jämt fördelat på män och kvinnor, och en del av deltagarna kommer även från andra byar. Utbildningen har varit inriktad på ekologiska/biodynamiska odlingstekniker och erosionsskydd. Man har restaurerat ett demonstrationsområde om 3 hektar totalt, där 14 småbrukare delar på en gemensam brunn. Ett studiebesök för bönderna gjordes på organisationen Cirhep, som arbetar med ekologiskt jordbruk och watershed management, och stöds av bl.a. svenska Framtidsjorden.

De 14 bönderna i brunnsgemenskapen har organiserat sig i en Farmer's self help group tack vare ISS stöd, och de har fått hjälp att starta ett gemensamt bankkonto för att kunna spara till framtida underhåll av brunnen .

Man har också haft seminarier med bönderna där försäljningskanaler, marknadsfrågor och ev. framtida ekologisk certifiering bearbetats. Detta är också en förberedelse för utvidgad organisering av bönder, som kan gå samman kring gemensam försäljning.

1.2 ISS networking and OD

ISS personal har kunnat besöka många andra organisationer och verksamheter inriktade på ekologi, jordbruk och HIV-frågor. Totalt tio aktiviteter har gjorts, där två av dem också inkluderat utbildningsdagar. Detta har stärkt ISS samarbeten med andra relevanta organisationer inte bara på ledningsnivå, utan en stor grupp av medarbetarna har också blivit involverade.

1.3 HIV awareness

HIV-informationen har riktats bybefolkning av alla åldrar och kön, till skolungdomar, kvinnogrupper, samt till män som besöker barberarna. Särskilt kvinnogrupperna, som redan fanns etablerade med stöd av ISS, har aktiverats att börja arbeta självständigt med HIV-frågorna. Detta gäller även en del ungdomar. Detta är en stor förändring både i ISS arbete och hos målgruppen (särskilt kvinnorna) då detta tema överhuvudtaget inte fanns med i deras verksamhet tidigare. Man har också etablerat samarbete både med andra organisationer som sysslar med HIV-information och med myndigheterna som har en kampanj för testning och gratis utdelning av kondomer. Man har också ett bra samarbete med en lokal hälsocentral, där byarnas befolkning får gratis hälsovård, gratis förlossningshjälp och HIV-testning. Medicinering mot HIV vid förlossning utförs också på hälsocentralen, men antiviral behandling mot HIV ges på sjukhus i närmaste stad, vilket innebär resekostnader varje månad för den HIV-smittade. Enligt uppgift från hälsocentralen finns ca 100 konstaterade HIV-positiva i detta område med ca 40.000 invånare, vilket i så fall ligger nära det genomsnitt som aktuell statistik för Indien visar.

1.4 Marketing study

Marknadsstudien har organiserats av en professionell marknadskonsult, men ISS personal har varit involverad i enkätundersökningar och intervjuer, vilket ökat kunskap och förståelse hos dem för marknadsfrågor. Hela undersökningen är ett underlag för att i framtiden kunna bidra till att ekologisk odling ökar. Man vill ställa marknadskanaler för dessa produkter till förfogande för bönderna. Också andra organisationer som arbetar med ekologiska frågor har fått del av undersökningen. Fler kan då få nytta av den och marknaden för ekologiska produkter kan stärkas om fler produktionsgrupper bildas, som kan erbjuda marknaden sina produkter. ISS har redan etablerade kontakter med många av de organisationer som våra svenska systerorganisationer Framtidsjorden och Svalorna IB stödjer, och hos dem finns intresse för samarbete kring marknadsfrågorna.

Vid presentationen av marknadsstudien var representanter för Cirhep och Kudumbam närvarande.

2. Målsättning och utfall

Som tidigare nämnts så var ursprunglig målsättning ett mycket större projekt som inte beviljades finansiering. Generellt kan dock sägas att utfallet av denna relativt lilla insats är mycket stort. HIV-programmet satte igång ett helt nytt arbetsområde inom ISS, och man har engagerat både ny personal och tidigare anställd personal, samt lärare, kvinnoledare, barberare, elever osv, som tidigare inte jobbade med dessa frågor. Man har etablerat samarbete med andra organisationer och använder sig av deras informationsmaterial och metoder, vilket gör att arbetet blivit effektivt och kostat lite.

Detsamma kan sägas om ISS organisationsutveckling och nätverkande, och både ISS ledning och personal är mycket motiverade att fortsätta med denna del som de ser har stort värde. Inom dessa båda komponenter har vår insats lett till stor kapacitetsutveckling av ISS, se nedan.

Utbildningsprogrammet för bönderna har genomförts i stort sett enligt planerna, men inte med samma stabila målgrupp som det skulle ha blivit om vi fått finansiering för ett watershed-projekt, som var det bönderna frågade efter. Nu har deltagarna varierat något, och vad gäller att etablera ekologiska odlingar ute hos bönderna är arbetet ännu i sin början. Det mest tydliga resultatet hittills är den nybildade brunnsgemenskapen och konceptet för deras administration av gemensamma angelägenheter.

Marknadsstudien är genomförd och presenterad av konsulten för ISS, SOFIAs representanter och andra organisationer som man nätverkat med.

Aspekter kring rättighetsfokus

Vi ser att samarbetet redan lett till att stärka kvinnors och ungdomars rättigheter vad gäller sexualitet och möjlighet att skydda sig mot HIV, samt en attitydförändring inom detta område.

De redan smittade är en mycket utsatt grupp som genom detta arbete kan få en drägligare vardag och sina rättigheter tillgodosedda. Genom ISS kvinnogrupper har kvinnorna redan tidigare blivit stärkta i sin rätt att arbeta och ta initiativ utanför hemmet. Nu blir de också stärkta i sina sexuella rättigheter. Även skolungdomarna, där bl.a. ungdomar från ISS barnhem ingår, får både sexualundervisning och blir stärkta i sina möjligheter att bestämma över sin egen sexualitet, och därmed få möjlighet att skydda sig mot HIV.

Även männen nås på ett bra sätt genom att man identifierat barberarna som en bra informationskanal, där män träffas på ett intimt sätt. Männen är mindre organiserade än kvinnorna och därmed svårare att påverka. Det står dock klart att en förändring i användandet av kondomer har inträffat, då de kondomer som distribueras gratis hos barberarna genom ISS försorg, går åt.

Marknadsstudien ger ISS förutsättningar att driva på för böndernas rätt till matsuveränitet, dvs mer än matssäkerhet. I framtiden kan överblickbara marknadsvägar byggas upp där odlarens rättighet till kontroll över hur produkterna distribueras tillgodoses och minskar risken för att odlarna blir bli utnyttjade av uppköpare och ockrare.

Arbetet för att öka kunskap kring ekologiska och hållbara odlingsmetoder som förhindrar ökenbildning och klimatförändringar stärker både nuvarande och framtida generationers rätt till naturresurser och matsuveränitet.

Aspekter kring minskad diskriminering

HIV-programmet bidrar till minskad diskriminering av redan smittade, genom att omgivningen får förståelse för vad sjukdomen innebär och att man inte behöver riskera att bli smittad genom att ha kontakt med en HIV-positiv person. Bl.a. finns dokumenterade fall där lekskolebarn som är HIV-positiva kunnat gå kvar i lekskolan, trots att det finns kännedom om deras hälsostatus. Hade HIV-information inte hållits av ISS i detta område hade barnen stötts ut ur lekskolan.

Ungdomarna på barnhemmen, som är en utsatt grupp, riskerar i mindre utsträckning att råka illa ut och bli diskriminerade och förtryckta sexuellt i framtiden, genom att tidigt få kunskap om och förståelse för att de har rättighet att kontrollera sin egen sexualitet.

Aspekter kring folkligt deltagande

Det folkliga deltagandet för ett hållbart jordbruk har ökat när bönderna bildat samarbetsformer för att göra erosionskydd, bygga gemensamma inhägnader till skydd mot betande getter, samt administrera en brunn tillsammans. Böndernas organisering har blivit starkare och man har hittat former för samarbete och framtida finansiering av reparationer o liknande inom en ”brunnsgemenskap”. Problem med reparationer och konflikter inom den grupp som nyttjar samma brunn har varit vanliga tidigare. Inom demonstrationsområdet har denna ”brunnsgemenskap” lett till att man åter brukar jord som legat oanvänd de senaste åren. De bönder som gått med i det ekologiska programmet för att lägga om sina gårdar har inbjudits genom kvinnogrupperna, som också är de mest aktiva inom HIV-arbetet. Detta har lett till att både kvinnor och män är mycket aktiva i arbetet.

Aspekter kring LEOs kapacitet och struktur

Nätverksarbetet stärker hela ISS kapacitet att uppnå resultat i jordbruksarbete och markrehabilitering, samt inom HIV-information och marknadsfrågor. Det har också betydligt stärkt organisationens möjligheter att lära av och hålla kontakten med andra organisationer.

Kunskapen om HIV har höjts både hos målgruppen och inom ISS på alla nivåer. Man har blivit medveten om problemet, tagit del av statistik från myndigheternas tester i området, och man har börjat ett mycket aktivt program för opinionsbildning kring hur HIV kan undvikas och att de som redan är smittade inte ska diskrimineras. Man har också etablerat ett aktivt samarbete med myndigheterna och lokala hälsocentralen.

3. Sideeffekter

HIV-komponenten har också fungerat som allmän sexualundervisning och hälsoundervisning, särskilt kring menstruation och infektioner.

4. Målgrupper

Man har nått de målgrupper man planerade, men generellt något fler än vad som beräknades för dessa mindre komponenter.

- Jordbrukare primärt ca 100 män och 100 kvinnor, sekundärt 600 familjemedlemmar
- HIV program primärt ca 1820 män och ca 1820 kvinnor, sekundärt 4400 familjemedlemmar.
- ISS nätverk och OU ISS medarbetare varav 25 män och 20 kvinnor.
- Marknadsstudien 30 män 20 kvinnor.

Totalt primärt ca 2000 män och 2000 kvinnor, sekundärt 2500 män och 2500 kvinnor

5. Könsroller

Bland målgrupperna har man en bra fördelning av kvinnor och män, där kvinnorna är i någon övervikt, tack vare de redan etablerade kvinnogrupperna. Kvinnorna inom målgruppen är också mycket aktiva. Genom kvinnornas organisering har de förändrat en tradition av att kvinnorna håller sig i hemmet och inte tar initiativ. Gruppernas medlemmar är nu vana att var ute i samhället och starta olika aktiviteter, både inom undervisning och information, men också produktion.

Pojkar och flickor på skolor och barnhem är lika många och får lika undervisning gällande HIV. Bland bönderna är kvinnorna lika aktiva som männen eftersom både kvinnor och män inbjöds till planeringen av jordbrukskomponenten. De kvinnliga jordbrukarna visar generellt ett djupare intresse för ekologisk odling.

Inom ISS stab är männen i övervikt på de mer kvalificerade posterna då det inom det indiska samhället krävs mannens tillåtelse för att kvinnan ska få arbeta. Konstigt nog är detta ett större problem inom de välutbildade skikten än bland de fattiga. Några mycket duktiga kvinnor jobbar dock med HIV-komponenten.

6. Samarbetet med Leo

Vi har haft ett mycket gott samarbete med Leo. Vi har fått utförliga rapporter om verksamheten och vi har blivit väl mottagna på uppföljningsbesök. De har varit mycket måna om att visa oss allt och gjorde en mycket bra planering för vårt besök i januari 2010, då undertecknad projektledare, samt praktikantansvarig Carolin Hedman besökte ISS. Vi har träffat både styrelse, personal och representanter för målgruppen, och kunnat föra samtal med alla.

7. Lokalt övertagande

HIV-komponenten kommer att kunna spridas inom kvinnogrupperna som så småningom kan driva sitt arbete vidare på egen hand. Det finns planer på att understödja bildandet av mansgrupper, som kanske i framtiden kan fungera på liknande sätt för män. På skolorna kommer HIV-information att fortsätta behöva ges och det kommer att behöva fortsatt finansiering från oss eller andra. Ett bra samarbete med myndigheterna finns redan uppbyggt, så allt som handlar om direkt hälsoservice sköts av dem.

När det gäller jordbruksarbetet så är verksamheten ännu helt ny. ISS behöver göra en större strategisk plan för olika delar där både inhemsk och utländsk finansiering kompletterar varandra på olika delar. Tankar kring ett klimatkompensationskonto för trädplantering finns, men är ännu ej utvecklat. När marknadskomponenten har utvecklats kan den få det ekologiska jordbruket att utvecklas vidare av egen kraft.

8. Erfarenheter och slutsatser

Detta är ett första år av samarbete mellan SOFIA och ISS, och slutsatsen är att det är mycket enklare att bygga upp ett nytt samarbete med en redan etablerad organisation, som har en stor del av sin finansiering från annat håll, än att börja med en ny organisation som lätt blir beroende av vårt stöd. Att organisationen är etablerad betyder dock att man inte snabbt kan förvänta sig förändringar i dess struktur, utan måste acceptera att de har den organisation de har och att förändringar kommer långsamt. Att de fått stöd till nätverkande med andra organisationer har dock givit dem många nya impulser som utvecklat och kommer att utveckla deras organisation.

Att vi haft ungdomspraktikanter hos ISS redan sedan 2008 har givit oss en djupare kontakt med varandra som organisationer. Våra svenska ungdomar har fört in ett nytt sätt att tänka och handla, som ibland är utmanande för vår samarbetspart. Demokratiska spelregler och respekt för varandra kan tolkas olika och ge upphov till kulturkrockar, och vi har fått arbeta med varandras attityder på ett välgörande sätt. Vi hoppas nu även på att få ta emot indiska praktikanter till Sverige i framtiden, så att samarbetet fördjupas ytterligare. Skulle praktikantverksamheten försvinna vore det en stor förlust för kulturutbytet o samarbetet som helhet.

9. Egenandel, intäkter i projektet samt avvikelser från budget

Egenandelen har insamlats genom gåvor och bidrag från privatpersoner, företag och institutioner, samt genom stödfester. Inga större avvikelser från budget har uppstått. En viss kursvinst uppstod eftersom den indiska valutan sjönk i värde, och den fördelades ut på de olika komponenterna. Det som inte behövdes för administration gick istället till HIV-komponenten.

10. Penningförsändelser och valutakurser

Se bifogad uppställning över penningförsändelser.

Järna i mars 2010

Helena Nordlund
projektledare Indiengruppen
inom Föreningen SOFIA

Siri Lundström
verksamhetsledare
Föreningen SOFIA

Budgetutfall 2009 för landsbygdsprojekt, ISS, Indien

Föreningen SOFIA (HN 8/3 2010)

Genomsnittlig växlingskurs: 1 INR = 0,167 SEK, budget i tusental

	Budget	Utfall	Budget	Utfall
<u>projektkostnader</u>	INR	INR	tSEK	SEK
Farmers training and OD	125	135164	23	22544
ISS networking and OD	70	79858	13	13320
ISS field salaries	125	124726	23	20803
HIV - awareness	100	138443	18	23091
Baseline study/marketing plan	150	161013	27	26855
Administration ISS	111	95796	20	15978
Totalt	681	735000	123	122591
<u>uppföljning från Sverige</u>				
Personalkostnader			15	20638
Resekostnader			25	21494
			40	42132

Valutaredovisning ISS

Sammanställning utbetalningar till Inba Seva Sangam (23)

Transdatum	Bel Sek BTO	INR	Kurs	Bankavg Utland INR	Bankavg SEK	INR till ISS
2009-02-24	21 549	120 000	0,1796		-	120 000
2009-03-05	41 600	230 000	0,1809		-	230 000
2009-08-11	59 444	385 000	0,1544	-	-	385 000
S:a/snitt	122 593	735 000	0,167	-	-	735 000

Årsrapport 2009 till Forum Syd för Praktikantverksamhet i Bolivia

Projektnummer 300004615

Antal månader praktikanten varit anställd: 33,5

Antal veckor förutbildning/fortbildning: 5 veckor vardera

Insatsort/land: Bolivia

Praktikanternas namn: Kajsa Petersson, Sanna Eriksson, Sofia Sollén-Norrlin, Samuel Kuhfuss, Eva Ydrén och Kolbjörn Rosenblad Bok.

Sammanfattande tjänstebeskrivning: Pedagogiskt arbete inom Nätverket för Lärandegemenskaper.

Beskrivning

1. Praktikantverksamheten

I Bolivia har sammanlagt 33,5 månader fördelats på sex personer: Kajsa Petersson har gjort praktik en månad i mars (förlängning av påbörjad praktik 2008). En månad har lagts på efterarbete för 2008 års praktikanter. Sanna Eriksson, Sofia Sollén-Norrlin, Kolbjörn Rosenblad Bok, Eva Ydrén och Samuel Kuhfuss har haft fem månaders praktik vardera, inklusive förarbete, sammanlagt 20 månaders praktik och 5 månader förarbete, inklusive fortsättning till 15/2 2010.

Kajsa gjorde sin praktik i Ecuador på de skolor som ingår i Nätverket för Lärandegemenskaper. Höstens fem praktikanter har gjort sin praktik på olika skolor och bygemenskaper inom nätverket.

Förberedelsearbetet i Sverige har pågått 5 veckor och informations-/efterarbetet 1,5 månad. Fyra av praktikanterna gick på Sidas språk- och förberedelsekurser i Härnösand. Samtliga praktikanter hade tidigare erfarenhet av arbete inom Waldorfskola eller annat kreativt arbete med barn. Samtliga praktikanter deltog i SOFIAs förberedelsevecka samt träff med hemkomna och utresande praktikanter. Praktikanterna har haft regelbunden kontakt med sin svenska handledare på plats och med sina lokala handledare.

2. Målsättning och utfall

Målet att utveckla Nätverket för Lärandegemenskaper har uppfyllts. Det har blivit tydligare vilka mål nätverket har att arbeta mot. Ungdomars intresse för en andinsk pedagogik har väckts och sått frön hos dem för ett nytt tänkande om pedagogik. T ex hur man kan öka barnens självförtroende och kompetens utifrån respekt för individen och dess sammanhang.

Praktikanternas insatser har till stor del stämt överens med de planer och mål som fanns från början. De har gett inspiration och varit arbetskraft inom skolor och bygemenskaper i Nätverket för Lärandegemenskaper, samt verkat för att sprida information och metoder inom nätverket. De har också gett feedback till Kawsay om vilka problem som finns inom nätverket och vilka frågor som bör prioriteras.

Nätverket stärker det civila samhället och mänskliga rättigheter då det ger marginaliserade grupper redskap till ökat självförtroende och kompetensutveckling.

Praktiken var indelad i tre perioder. Den första perioden bestod i fyra veckor då alla fem praktikanterna var i Cochabamba och gjorde praktik på skolan Kusikuna. De hade samtidigt spanska lektioner och introduktionsträffar på Kawsay och utbildningsmöten med gruppen Wayra som är en arbetsgrupp kring arbetet med nätverket. De bodde en och en i familjer med anknytning till skolan för att få inblick i livet i en boliviansk familj. Under denna period hjälpte de nätverket att ordna ett nätverksmöte i byn Moyapampa där representanter för sex lärandegemenskaper deltog: Asociación de productores de camelidos Moyapampa, Kusikuna (Cochabamba), Kurmiwasi (La Paz), Crecer Juntos (Potosi), Centro Wayra och Kawsay. Inbjudna var även en representant från Peru och en från Ecuador, samt två representanter från guaranibyn Isiporenda, men de kunde inte närvara.

Därefter följde en period där praktikanterna deltog i undervisningen i de olika skolorna i nätverket en och en eller två och två. Skolor där de deltog var Crecer Juntos i Potosi, Kurmiwasi i La Paz, Wiñaypaq i Cusco, Peru och Yachaywasi, El Puente och Nina Pacha i Quito, Ecuador. I Ecuador besöktes även ett nytt nätverk av gemenskaper, vilket har uppstått ur ett tidigare pedagogiskt initiativ vars tankar har legat till grund för flera av grupperna i Bolivia.

Den tredje perioden bestod i arbete inom bygemenskaperna Moyapampa och Isiporenda. Här handlade arbetet om att leva med bygemenskaperna, stödja dem i deras strävan att skapa Lärandegemenskaper, tillämpa erfarenheter från de andra skolorna, samt bidra med det bygemenskaperna frågade efter.

Praktikanter har kunnat bidra med egna praktiska och konstnärliga kunskaper, tex. har en praktikant haft cirkusträning, en annan fiollektioner, en annan målning med elever och de har gemensamt gestaltat nordiska myter som kulturutbyte samt haft sexualundervisning och gjort lekar och massage med barngrupper. I bygemenskaperna har de lärt ut hantverk som tovning och skinnberedning, de har gjort projekt kring minskad sockerkonsumtion och sophantering och de har startat ett projekt för att bygga ekologiska toaletter. Tre toaletter har byggts i byn Isiporenda och kunskapen har etablerats i byn så att den kan föras vidare. Likaså har de kunnat ge råd till grupper inom byarna som vill jobba med ekoturism. Engelskalektioner har getts på några av skolorna och i en av byarna till barn och ungdomar.

3. Sidoeffekter

Positiva sidoeffekter är att praktikanterna har identifierat andra grupper som kan bidra till nätverket, t ex en grupp i Cochabamba som arbetar med teater och konst som medel för att stödja barn i skolan. Praktikanterna ger en helhetsbild av nätverket som gör att det är lättare att identifiera de verkliga behoven hos målgrupperna, vilka har förankrats hos Kawsay. Praktikanterna planerar att söka stöd till olika skolor inom nätverket som de har knutit band till, t ex genom fadderskolor och insamlingar. Som negativ sidoeffekt kan nämnas mycket resande, vilket vi ska försöka undvika nästa år genom att minska antalet skolor. Att sommarlovet infaller under praktikperioden är ett problem som måste lösas. Svårframkomliga vägar och ras under regnperioden har i viss mån försvårat praktiken. Magbesvär är ett ständigt återkommande problem för alla grupper som man måste vara beredd på.

4. Uppföljning i Sverige

Efter avslutad praktikperiod i utlandet ingår minst två veckors efterarbete. Efterarbetet ska vara avslutat senast i september då SOFIA har sin årliga höstfest där alla projekt presenteras och praktikanterna deltar med fotoutställningar och föredrag om praktikperioden. Praktikanten lämnar in en skriftlig rapport om sin praktikperiod, vilken kan publiceras på Föreningen SOFIAs hemsida. Praktikanter, som kommit hem från avslutad praktikperiod, deltar vid en utbildning för de praktikanter som reser ut nästa period. De flesta av årets praktikanter har anknytning till någon skola där de planerar att informera om nätverket och eventuellt starta insamlingar för skolornas behov. De kan också delta i SOFIAs skolinformation. Planerade efterarbeten är: vänskoleprojekt, artiklar om nätverket i lokala tidningar, fotoutställning med musik, film, skolbesök, insamlingar.

Vad gäller vårens praktikanter har deras efterarbeten bestått i en film om olika skolor i nätverket, en fotoutställning, skolinformation, försäljning av hantverk till stöd för en av lärandegemenskaperna samt deltagande i förberedelse av höstens praktikanter och deltagande ett ungdomsmöte i november.

5. Målgrupper

I byn Moyapampa är den primära målgruppen barn och ungdomar som ingår i Lärandegemenskapen, ca 50 barn varav 1/3 är pojkar och 2/3 är flickor. Barnens ålder är mellan 2-18 år. Inom den primära målgruppen räknas också barnens föräldrar och andra vuxna som är lärare i lärandegemenskapen, Dessa beräknas till ca 20 personer, hälften kvinnor, hälften män. Kvinnorna är drivande i detta projekt vilket är ovanligt i regionen och mycket positivt. I Isiporenda är bygemenskapen den primära målgruppen, ca 75 familjer lika många kvinnor som män. En annan primär målgrupp är ungdomar som deltar vid ungdomsmöten och som är knutna till skolorna, ca 20 pers.

Som sekundär målgrupp räknas de övriga lärandegemenskaperna med skolbarn, lärare och föräldrar, i genomsnitt 50 barn och 5 lärare i varje skola. Sammanlagt ca 500 barn och 50 lärare och 1000 föräldrar, lika många män som kvinnor

Totalt primär målgrupp: ca 400 personer, hälften kvinnor, hälften män.

Totalt sekundär målgrupp: ca 1000 personer, hälften kvinnor, hälften män.

6. Samarbetet med LEO

Pga av omstruktureringar i personalen valde Kawsay att delegera handledningen till Irma Quiroz som tidigare under året varit ansvarig på Kawsay för praktikanter och förstudie, trots att hon inte längre är anställd på Kawsay. Hon ingår i en arbetsgrupp som bildats för nätverket. Denna handledning har fungerat mycket bra och bägge parter har varit nöjda. Kommunikationen med Kawsay har varit bristfällig under hösten men informationsmöten har ägt rum mellan SOFIAs praktikantansvariga för Bolivia, Lina Svenzén, och Kawsays styrelse för att överenskomma framtida riktlinjer för samarbete. Kawsays nya verksamhetsledare José Antonio Rocha sätter sig för närvarande in i arbetet och kommer att ta över ansvaret. En utvärdering gjordes med praktikanterna och hela Kawsays personal, vilket upplevdes som positivt av bägge parter. I och med dessa ansträngningar samt att Kawsay under 2010 kommer att arbeta med ett projekt om lagstiftning kring lärandegemenskaper finns det större förutsättningar för bra samarbete.

Praktikanterna har också haft lokala handledare och kontaktpersoner på de skolor och i de byar där de har varit.

7. Erfarenheter och slutsatser

Tanken var från början att praktikanterna skulle förmedla metoder mellan skolorna. Detta har delvis fungerat, men de skulle behöva längre tid på en skola för att lära sig metoder. Årets praktik var också en undersökning av vilka skolor som ska ingå i nätverket samt vilka skolor som lämpar sig bäst för att ha praktikanter på en längre tid. Praktikanterna upplevde tiden på varje skola som för kort, men de var också medvetna om sin uppgift att identifiera behov inom nätverket. 2010 planerar vi att varje praktikant ska vara endast på en skola och i en by.

Varje skolas profil har nu blivit tydligare och även bygemenskapernas behov. Man kan därför vara mer specifik i rekryteringen av praktikanter. Det är också tydligt att bygemenskapernas behov i första hand är produktiva. De behöver en produktiv skola, främst på högstadie- och gymnasienivå som intresserar barn och ungdomar för att utveckla de kunskaper och resurser som finns inom byn så att de inte lämnar byn för att söka lågavlönade arbeten i stan. I Moyapampa kämpar familjerna för detta mål och de integrerar även de yngre barnen för att förbereda dem.

I Isiporenda är processen mer långsam. Praktikanterna såg där nästan ingenting av de verksamheter som hade installerats under den förstudie som gjordes under våren 2009 för att förbereda Kawsays projekt om Lärandegemenskaper. Detta var en besvikelse för dem, delvis berodde det på att det var sommarlov, men också på att processen är långsam. De valde att leva med i livet för att se vilka behov som fanns. De identifierade behov av sopsortering och torrtoaletter och arbetade med det, vilket var uppskattat och lyckat. Hela familjer deltog i arbetet. I förhållande till Kawsays projekt om Lärandegemenskaper, som delvis riktar sig till samma målgrupper som praktikanterna har praktiserat i, så var det mycket positivt att ha praktikanter där.

Praktikanterna är den lokala organisationens "ögon" eftersom de lever där en längre tid och ser hur det verkligen fungerar. Deras upplevelser ger en bättre bild av vilka genomgripande problem som finns. Det största gemensamma problemet för lärandegemenskaperna är bristen på statlig finansiering och erkännande. Detta problem yttrar sig på olika sätt i olika skolor och praktikanterna har bidragit med värdefull feedback till Kawsay i förhållande till Kawsays projekt om lagstiftning kring lärandegemenskaper.

SOFIAs föreberedande arbete av praktikanter har fungerat mycket bättre i år, då vi valde att lägga mer tid på det. Praktikanterna i de olika länderna har följt varandras arbeten via resedagböcker och rapporter på hemsidan och de planerar en egen efterträff. Både språkkurs och förberedelsekurs i Härnösand var mycket uppskattade. Efterarbete verkar också fungera bättre. Planerna på efterarbete är engagerade och genomtänkta. Samarbetet med Kawsays vängrupp, som är en projektgrupp inom SOFIA, har också bättre förutsättningar då ett möte redan är planerat och då tre av förra årets praktikanter har gått med i vängruppen. Allt detta är tecken på att organisationen i Sverige utvecklas och blir tydligare.

Det är en stor besvikelse att Sida inte kommer att stödja praktikantverksamheten nästa år då mycket tid och ideellt engagemang ligger bakom ovan nämnda framsteg. Ett ytterligare mål, nämligen att kunna sända

praktikanter från Bolivia till Sverige, som en viktig del i den ömsesidighet vi strävar mot, har uppnåtts under 2010 och det är mycket tråkigt att inte kunna utveckla detta vidare.

8. Budgetavvikelser

Se separat ekonomisk redovisning

Lina Svenzén
Praktikanthandledare Bolivia, Föreningen SOFIA

Carolin Hedman
Praktikantansvarig, Föreningen SOFIA

Siri Lundström
Verksamhetsledare, Föreningen SOFIA

Pär Granstedt
Ordförande, Föreningen SOFIA

Budgetutfall praktikantverksamhet Bolivia, Dominikanska Republiken, Indien

	SYD	Utfall	Differens
Traktamente	250 000	198 660	51 340
Bostad	80 000	89 900	(9 900)
Resor inkl visum	300 000	310 244	(10 244)
Sjukvård	25 000	18 115	6 885
Försäkring	30 000	18 774	11 226
Rekrytering	100 000	100 000	-
Uppföljning	75 000	57 073	17 927
Utbildning	80 000	47 898	32 102
Utbildning på plats	20 000	35 273	(15 273)
Aktiviteter	30 000	33 816	(3 816)
Övrigt	9 000	5 730	2 270
Total			
Projektkostnad	999 000	915 482	83 518

Budgetutfall praktikantverksamhet Sverige

	SV	Utfall	Diff
Traktamente	50 000	54 950	(4 950)
Bostad	189 000	198 490	(9 490)
Resor inkl visum	136 000	65 710	70 290
Sjukvård	8 000	8 000	0
Försäkring	17 000	10 946	6 054
Rekrytering	70 000	62 412	7 588
Uppföljning	68 000	70 000	(2 000)
Utbildning	75 000	50 278	24 722
Utbildning på plats	40 000	60 000	(20 000)
Aktiviteter	20 000	20 000	-
Övrigt	40 000	4 666	35 334
Total Projektkostnad	713 000	597 452	115 548

Summa överfört till praktikantreserven: 199 066

Total praktikantreserv: 199 066 + 65 368 = 264 434 (motsvarar 15,4 % av tot beviljad budget)

Årsrapport 2009 till Forum Syd för Praktikantverksamhet i Dominikanska Republiken

Projektnummer: 300004615

Antal månader: 25 månader

Antal veckor förutbildning/fortbildning: 1 månad vardera

Insatsort/land: Dominikanska Republiken

Praktikanternas namn: Shohreh Shokofan, Lisa Palmgren, Anja Hellström, Tanya Tamburaci och Ylva Hammarsten

Sammanfattande tjänstebeskrivning: Arbete med ekologisk odling och pedagogik

1. Praktikantverksamheten

Våra praktikanter har deltagit i arbetet inom våra två samarbetsorganisationer i Dominikanska Republiken. I bergsbyn **Rio Limpio** inom **SEDDIEL (Servicios Dominicanos de Desarrollo Integral y Ecoturístico Local)** som bedriver verksamhet i sex fritidsskolor för barn i skolåldern och lekskola, samt projekt inom ekoturism med restaurang och uthyrningsverksamhet. I huvudstaden **Santo Domingo** inom **Fundación Waldorfs** lekskola Los Guachiritos och inom projektet för barn med särskilda behov på statliga skolan Juan Bautista Zafra.

Föreningen SOFIA erhöll för år 2009 sammanlagt 120 månaders praktikantbidrag uppdelat mellan fyra olika projektgrupper, Dominikanska Republiken, Bolivia, Indien och Sverige (se separata rapporter för dessa). I Dominikanska Republiken utnyttjades sammanlagt 25 månader fördelat på fem praktikanter. Där tre var en förlängning av 2008 års praktik: Shohreh Shokofan, Lisa Palmgren, Anja Hellström samt två nyrekryterade praktikanter; Tanya Tamburaci och Ylva Hammarsten. Med fortsättning till maj 2010.

Förberedelsearbetet i Sverige har pågått under 1 månad och bestått av förberedelse och språkkurs på Sidas utresecentrum i Härnösand samt förberedelsekurs i Järna med hemkomna praktikanter och handledare och deltagande i ungdomskonferensen 360 grader med föreläsningar, seminarium och workshops kring temat hållbar utveckling. En dag på Noaks Ark i Malmö med info om HIV/AIDS, samt praktik på en waldorfflekskola och en skola samt arbete med en svensk tjejgrupp i Hardeberga utanför Lund.

2. Målsättning och utfall

Praktikanternas arbetsinsatser har till stor del stämt överens med de planer och mål som satts upp från början. Shohreh har arbetat med **Fundación Waldorf** tillsammans med två psykologer inom projektet **PNEE proyecto "Piloto Necesidades Educativas Especiales"** på den statliga skolan **Juan Bautista Zafra**, en skola som ligger i ett fattigare område i huvudstaden Santo Domingo.

Arbetet på skolan riktar sig främst till barn med inlärningssvårigheter, men inom projektet samarbetar man också med lärare och föräldrar i form av utbildning och handledning. Arbetet tillsammans med barnen har bestått av kroppsuppfattningsövningar som introducerades av eurytmisten Rajja Tuonen, utflykter till närliggande parker, akvarellmålning, årstidsfester med bordspelsteater, cirkusträning med akrobatik och koordinationsövningar.

Praktikanten kände att hon kunde tillföra mest i sitt individuella arbete med eleverna sk. "en till en"-inlärning där de tränade läs- och skrivinlärning. I många fall handlade det om att börja från början med att alfabetisera trots en ålder på åtta år eller mer. Praktikanten deltog också vid utbildningstillfällen tillsammans med lärare med teman som: personlig utveckling för att utvecklas i sin lärarroll; kreativ inlärning; upplägg av lektion och en skoldag. I arbetet med föräldrar föreläste och samtalade man kring barns vardagliga behov som sömn, kost och näring, rutiner, vuxna som förebilder, TV och internets påverkan – kring dessa träffar var det alltid stor uppslutning och stort visat intresse.

Shohreh gick en introduktionskurs i waldorffpedagogik, som anordnades av **Maestro Creativo** varje helg under en termin, med diplomutdelning efter avslutad kurs.

Lisa Palmgren arbetade under en 5-månadersperiod på waldorfskolan ”Los Guachiritos” i Santo Domingo tillsammans med en grupp på 15 barn i åldern 3-6 år. Lisa deltog i det dagliga arbetet med barnen med aktiviteter som matlagning och bak, samling och sång, utelek, handarbete, sagoberättande, förberedelse och utformning av årstidsfester. Lisa kunde tillföra mycket genom att introducera handarbete som stickning och virkning. Eftersom Lisa hade kunskap inom cirkusträning och akrobatik undervisade hon under en period i arbetet på skolan Juan Bautista Zafra med barnen där.

Anja, Lisa, Tanya och Ylva har deltagit i arbetet inom projekten i byn Rio Limpio. I lekskolan deltog praktikanterna i det dagliga arbetet med barnen, de hjälpte till att skapa en dagsrytm och veckorytm på lekskolan med olika aktiviteter som målning, sagoberättande, bakning och samling. En uppgift för praktikanterna var också att tillverka och laga leksaker på lekskolan. Lisa arbetade med cirkus och akrobatik på fritidsskolan i Los Guandoles och Rio Limpio. Anja arbetade med målning med elever på de olika fritidsskolorna och tillsammans med ungdomar i byn gjorde de en väggmålning i ett av projektens hus. Praktikanterna har också gett engelsklektioner för intresserade i byn och hjälpt till med läs och skrivträning med barnen i den Haitianska skolan.

Ylva och Tanya har under sin praktikperiod deltagit i arbetet i de fem olika ”escuelitorna”, fritidsskolor för barn i skolåldern i och runt omkring Rio Limpio och lekskolan. I ”escuelitan” hade barnen möjlighet att ägna sig åt praktiska aktiviteter som tex stickning, virkning, vävning, målning, sång, lek och dans.

Två av dessa ”escuelitor” fungerar som skola, Haitiska skolan för haitiska barn som får undervisning främst på sitt modersmål Kreol och på spanska. Skolan i Los Guandoles ligger avsides i bergen och har undervisning upp till åttonde klass, därefter får eleverna ta sig till byn Rio Limpio för fortsatta studier. Inom samtliga escuelitor har praktikanterna kunnat bidra med nya idéer som inspirerat lärare och elever och tvärtom, det har varit ett ömsesidigt utbyte av nya kunskaper.

De har lärt sig hur man bygger traditionella dominikanska hus från grunden, då de hjälpte till att bygga inom ekoturismprojektet, där har de också målat husen tillsammans med andra ungdomar från byn och röjt undan sly.

De har gjort vandringar tillsammans med praktiserande läkare i byn till närliggande byar där de deltagit i deras arbete med att väga, mäta och registrera barn i journaler. Där de fått inblick och lärdom om hur de lever i dessa avlägsna byar med dåligt fungerande infrastruktur.

Men främst har Tanya och Ylva deltagit i ett projekt med en tjejgrupp i byn i åldern 14-17 år, med 15 deltagare där de fått möjlighet att mötas och stärkas genom olika aktiviteter. Tanken med projektet är att stödja unga kvinnor i en starkt mansdominerad kultur. De har arbetat med en framtidsvision, där flickorna har fått presentera sin bild av den framtid de önskar sig och sedan har de samtalat och gett varandra råd och hjälp till redskap hur det skulle vara möjligt att uppnå detta. De har haft samtal i grupp, fått hjälp att söka information på internet, undervisning i engelska och hjälp med läsläsning. Flickorna har deltagit i workshops där de fått lära sig bokbinderi, smykestillverkning, manikyr och pedikyr, som gett en möjlighet att få in pengar för att förverkliga önskan om att resa till havet med gruppen och bada. På så sätt har de också sett att de själva har möjlighet att påverka sin situation och inte skapa beroendeställningar. De har arbetat med tillitsövningar i gruppen för att skapa tillit till varandra, för att öppna upp till samtal som rört familjerelationer, vänskap och kärlek samt tagit upp tankar som förekommer i denna ålder oberoende av land och kultur. De har också gjort aktiviteter tillsammans som vandringar i bergen, bad i floden, matlagning och bak. Projektet är väldigt uppskattat och tanken är att nästa omgång ska fortsätta till hösten. Ett samarbete med en tjejgrupp i Sverige på en waldorfskola i Lund är påbörjat och tanken är att fortsätta med detta utbyte.

Tanya och Ylva har också undervisat i engelska på den statliga skolan i byn i tre olika klasser samt gett kvällsundervisning i engelska för intresserade ungdomar och vuxna. De har deltagit i Maestro Creativos utbildningstillfälle i Santo Domingo, besökt en av Fundacion Waldorfs lekskolor på en biodynamisk bananodling i Bonaó och arbetat i perioder på skolan Juan Bautista Zafra i Santo Domingo, där de hjälpt till med undervisning i mindre grupper, deltagit vid adventsspiral och bordspelsföreläsning.

3. Sideeffekter

Lekskolan Los Guachiritos i Santo Domingo stängdes av ekonomiska skäl, tanken var att en av de rekryterade praktikanterna för höstterminen skulle arbeta där. En av de rekryterade praktikanterna blev svårt sjuk och kunde inte resa i väg och fullfölja sitt praktikantuppdrag. Upplägget och planeringen av praktikantarbetet blev

inte som det var tänkt från början, men alla inblandade blev väldigt nöjda med det slutgiltiga resultatet i alla fall.

Handledarens uppföljningsresa till Dominikanska Republiken blev framskjuten till april pga den kraftiga jordbävningkatastrofen i Haiti, Port au Prince som utbröt en knapp vecka innan planerad avresa. Det blev nödvändigt att avvakta och se vad följderna skulle bli eftersom Port au Prince ligger endast 20 mil från Rio Limpio. Redan dagen efter katastrofen hade vi kontakt med alla praktikanter som var välbehållna.

4. Uppföljning i Sverige

Efter avslutad praktikperiod i utlandet ingår 1, 5 månads efterarbete. Praktikanten lämnar in en skriftlig rapport och utvärdering om sin praktikperiod på spanska och svenska. Praktikanter som kommit hem från avslutad praktikperiod deltar vid efterträff och förberedelseutbildning för de praktikanter som reser ut nästa period. Hemkomna praktikanter har deltagit vid Föreningen SOFIAs stödfest med fotoutställningar och föredrag om praktikperioden. Förra årets praktikanter deltog i skolinfo på två skolor. Skolinformationsarbete planeras också av hemkomna praktikanter tillsammans med infoansvarig på Föreningen SOFIA.

Praktikanterna har själva fått välja ett tema, en uppgift att arbeta med under sin praktikperiod. Anja har startat upp en tjejgrupp på waldorfskolan i Hardeberga med aktiviteter som kampsport, dans, filmvisning och teater, detta arbete pågick under en tvåmånaders period, sedan blev Anja tyvärr sjuk och har fortfarande inte återhämtat sig. Lisa har informerat på skola om sin praktikperiod, deltagit vid vår årliga stödfest med cirkusnummer och workshop med barn samt föreläst och ställt ut foton från sin praktikperiod. Lisa deltog vid utreseträffen i juli i Järna för att informera nyrekryterade praktikanter. Shohreh har endast lämnat in slutrapport och utvärdering från sin praktikperiod.

5. Målgrupper

Den primära målgruppen i **Santo Domingo** på skolan Juan Bautista Zafra är barn och lärare som ingår i projektet för barn med särskilda behov och beräknas hittills vara 20 barn (majoritet pojkar) och 12 lärare (majoritet kvinnor) dvs. sammanlagt 30 personer. Sekundär målgrupp är föräldrar till barn på skolan som deltagit i föräldramöten och fortbildningskurser vid olika tillfällen och de beräknas vara ca 300 personer varav hälften är kvinnor och hälften män samt medlemmar inom Fundación Waldorf som beräknas vara ca 30 personer med majoritet kvinnor, sammanlagt 330 personer.

Den primära målgruppen på lekskolan i Santo Domingo har varit 15 barn samt 1 medarbetare på lekskolan, jämt fördelat mellan pojkar och flickor. Som sekundär målgrupp ses föräldrar, syskon, medlemmar i Fundación Waldorf dvs. ytterligare ca 80-100 personer med ett överslag av kvinnor.

I byn **Rio Limpio** är den primära målgruppen barn som går i SEDDIELs tre fritidsskolor och lekskolan. Sammanlagt antal barn är 100 personer varav 1/3 är pojkar och 2/3 är flickor. Primär målgrupp 15 tjejer i tjejgruppen. Barnens ålder är mellan 2-13 år. Inom den primära målgruppen räknas också lärare, andra vuxna och ungdomar som är kopplade till projektet. Dessa beräknas till ca 25 personer, hälften beräknas vara kvinnor och hälften män. Sammanlagt ca 135 personer.

Som sekundär målgrupp räknas föräldrar och syskon som besöker och deltar i kulturevenemang och fester som anordnas inom projektet. Deltagare vid engelskundervisning och workshops räknas också till denna målgrupp som sammanlagt beräknas vara ca 250-300 personer. Majoriteten är kvinnor.

Sammanlagt antal primär målgrupp: 350 personer (majoriteten kvinnor)

Sammanlagt antal sekundär målgrupp: 750 personer (jämnt fördelat mellan kvinnor och män)

6. Samarbetet med LEO

Samarbetet med vår LEO har fungerat tillfredställande från båda parter. Kommunikationscentret i byn Rio Limpio fungerar inte periodvis, men praktikanthandledaren ringer regelbundet.

7. Erfarenheter och slutsatser

Förberedelsearbetet i Sverige varade en längre period och var väldigt väl förberett denna sista omgång av praktikanter. Det är viktigt för att bygga upp förtroende och även för att skapa förståelse för den uppgift och det ansvar man har som praktikant. Man lär sig ständigt nya saker som handledare kring vad som behövs inför nya rekryteringar för att förbättra och få bättre kvalitet på arbetet. Inför nästa period av praktikanter kommer

vi arbeta mer med praktiska exempel på hur och vad man kan använda sig av i undervisningen, tex sånger på engelska och spanska, lekar och kroppsuppfattningsövningar.

Med anledning av att Forum Syd /Sida ev inte längre kommer finansiera praktikantverksamhet:

Det är tredje året jag arbetar som praktikanthandledare och jag reste själv som praktikant genom Föreningen SOFIA för tio år sedan. Jag kan minnas tillfredsställelsen som ung och engagerad i globala rättvisefrågor att få resa ut och få utlopp för denna energi och kraft som vi har inom oss denna period i livet. Det har gett mig ett annat perspektiv på min tillvaro i livet och mitt engagemang för en rättvisare värld har växt sig starkare. Många av de ungdomar som rest som praktikanter genom SOFIA har i dagsläget utbildat sig eller arbetar inom områden som har med globala rättvisefrågor att göra.

Dessutom ser jag våra praktikanter som en viktig och nödvändig del i kontakten med våra samarbetsorganisationer i syd. Ett mål och en önskan vi strävat efter har varit att någon från syd skulle kunna komma till Sverige som praktikant, vi har förberett oss för att ansöka om detta 2011. Att behöva avsluta ett så väl fungerande samarbete känns verkligen sorgligt.

8. Ekonomiska avvikelser

Se separat ekonomisk redovisning.

En stor del av praktikantbidraget som gått över i reserven är öronmärkt till den uppföljningsresa där handledare och praktikantansvarig kommer att åka ner i april månad och samtidigt arbeta med utvärderingen av praktikantverksamheten som Föreningen SOFIA gör under 2010.

Sara Mårtensson
Praktikanthandledare Dominikanska Republiken

Carolin Hedman
Praktikantansvarig, Föreningen SOFIA

Siri Lundström
Verksamhetsledare, Föreningen SOFIA

Pär Granstedt
Ordförande, Föreningen SOFIA

Årsrapport 2009 till Forum Syd för Praktikantverksamhet i Indien

Projektnummer:

Antal månader: 13,5 månader

Anatoli Cepeda och Ninhursag Tadaros; 5,5 månader vardera (1/9 – 31/12 + 1/1 -15/2), Amanda Hurican Martinez; 2,5 mån (1/12 – 15/2)

Antal veckor förutbildning/fortbildning: 1 månad vardera

Insatsort/land: Indien

Praktikanternas namn: Anatoli Cepeda, Ninhursag Tadaros, Maria Larsson (avhopp) Amanda Hurican Martinez

Sammanfattande tjänstebeskrivning: Arbete med ekologisk odling och pedagogik

1. Praktikantverksamheten

Innan utresan har 4 veckors förberedelse/utbildning ingått i form av:

- Utresekurs på Sida Civil Society Center i Härnösand
- 1 veckas tamil undervisning
- Förberedelseträffar med handledare
- Föreningen SOFIAs praktikantträff för utresande och återvändande praktikanter
- 1 veckas praktik på Skillebyholms trädgård i Järna

De två praktikanterna i Indien arbetade på organisationen Inba Seva Sangam i Tamil Nadu. Deras huvudsakliga uppgift var att arbeta med ekologisk odling på organisationens gård och i organisationens pedagogiska verksamheter på deras barnhem, skolor och förskolor. Praktikanterna har exempelvis deltagit i det dagliga pedagogiska arbetet, medverkat vid planeringsmöten, utbildningsdagar samt utflykter för personal på organisationen. De har deltagit i läsläsning och kvällsaktiviteter för barnen på Annai Lea-barnhemmen, arbetat med HIV-information, matlagning samt arbetat med kompostläggning, odling av ris och grönsaker, skötsel av fruktträd, skötsel av korna etc.

2 veckor tillkommer i form av informations- och efterarbete efter hemkomst.

2. Målsättning och utfall

Uppsatta mål har till större del uppnåtts efter överenskommelse och önskemål från LEO och praktikanter. De båda praktikanterna som fullgjorde sin praktik har genomfört flera av de aktiviteter som det fanns att välja mellan. De utförde i huvudsak sin praktik i byn Sevapur i Tamil Nadu. En av praktikanterna arbetade på en av organisationens lekskolor, den andra arbetade med ekologisk odling på organisationens gård. Båda praktikanterna har också deltagit i aktiviteter på Annai Lea-skolan, på Annai Lea-barnhemmen samt i fortbildningskurser på CIRHEP vattenhushållningsprojekt och Kurinji farm.

På grund av ett sent avhopp fick vi nyrekrytera en tredje praktikant som åkte ner i december och fick då lite annorlunda arbetsuppgifter eftersom det var samtidigt som handledare gjorde sitt uppföljningsbesök. Därmed besökte denna praktikant flera olika projekt i området som hade anknytning till samarbetsorganisationens arbete och fick som uppgift att kartlägga och dokumentera dessa projekt med text och bild. Exempel på projekt som besöktes; CIRHEP, Kudumbam, Kurinji farm, Auroville –samtliga i Tamil Nadu samt Tridha waldorfskola i Bombay.

3. Sidoeffekter

Praktikanterna pekade på att de som oväntad sidoeffekt hade glädje av att lära sig hur man gör en korrekt ekonomisk redovisning. De har också uppskattat att de fått en inblick i hur bistånds-Sverige fungerar. Praktikanterna deltog i kurser i biodynamisk odling på annat håll i Indien och då uppmuntrade vi någon från

vår samarbetsorganisation att också delta, vilket var mycket uppskattat och positivt.

Praktikanterna deltog även i år i den förberedelsekurs som anordnades av Framtidsjorden i samma region, detta har lett till ökat samarbete mellan SOFIAs LEO: ISS och Framtidsjordens LEO: CIRHEP samt Svalornas LEO: Kudumbam.

I samband med regnperioden drabbades praktikanterna av en del sjukdomar där vi behöver titta på hur vi kan undvika detta.

4. Uppföljning i Sverige

Efter avslutad praktikperiod i utlandet följer sammanlagt 1,5 månads efterarbete i Sverige. Detta skall vara avslutat senast i december 2010. Praktikanterna har färdigställt två slutrapporter (en kort slutrapport till LEO på engelska och en längre slutrapport och utvärdering till Föreningen SOFIA). Praktikanterna kommer även att utföra informationsarbete tillsammans med praktikanthandledare och ungdomsinformatör på Föreningen SOFIA samt medverka vid SOFIAs praktikanträff för återvändande och utresande praktikanter, SOFIAs årliga stödfest och årsmöte. Några har också engagerat sig mycket i att blåsa liv i SOFIAs ungdomsgrupp och göra aktiviteter genom denna.

Vad som är gjort:

- Stor fotoutställning i Kulturhuset Gula Villan i Järna.
- Två artiklar i tidskrifterna På Väg resp. Biodynamisk tidskrift.
- Skolinformation på tre olika skolor.
- Färdigställande av häfte om samarbetsprojekt i Indien.

Vad som planeras att göras:

- På eget initiativ organisera en återträff för SOFIAs praktikanter 2009.
- Sammanställa bildspel, fotoutställning eller annat informationsmaterial till hemsida, broschyrer etc.
- Informera på fler skolor ensam eller tillsammans med SOFIAs ungdomsinformatör som arbetar med information och utbildning på skolor runt om i Sverige.
- Presentera erfarenheter från praktikerarbetet med text, bilder och föredrag på Föreningen SOFIAs årliga Stödfest i september.
- Medverka vid SOFIAs praktikanträff för återvändande och utresande praktikanter i juli 2010.
- Organisera helgträffar där ungdomar som är intresserade av omvärldsfrågor träffas och får information om olika sätt att engagera sig.

5. Målgrupper

I Sevapur är den främsta målgruppen barn, ungdomar, lärare och i viss mån andra vuxna i byn samt medarbetare på Inba Seva Sangam. Barnen går på Inba Seva Sangams lekskolor, barnhem eller skola, Annai Lea School:

Primär målgrupp:

Annai Lea School – 210 elever, varav hälften är flickor och hälften är pojkar. Ca 20 lärare.

Anna Lea Boys home – 110 pojkar. 4 personal samtliga män.

Annai Lea Girls home – 100 flickor 4 personal samtliga kvinnor.

KGBV Girls Drop our School – 64 elever, samtliga flickor. 4 kvinnliga lärare

Inba Seva Sangam – 31 medarbetare varav 25 är män och 6 kvinnor.

På gården; ett 10-tal medarbetare (5 kvinnor och 5 män)

HIV information – 6 medarbetare, 3 kvinnor och 3 män.

Sekundär målgrupp:

4 Women Self Help groups (ca 60 kvinnor)

3 skolor (ca 500 elever, hälften pojkar, hälften flickor)

Byevenemang, ca 500 personer

Den sekundära målgruppen är även föräldrar, syskon och övriga bybor som bor i byarna Sevapur och Vinobajipuram. Cirka 200 familjer, ungefär 1000 personer.

Totalt primär målgrupp: ca 250 personer

Totalt sekundär målgrupp: 2500 personer

6. Samarbetet med LEO

Samarbetet mellan handledare i Sverige och samordnare i samarbetslandet har i stort sett fungerat tillfredsställande från båda parter. Praktikanternas samordnare i Indien har varit Jakes Jayakaran och på Inba Seva Sangam John Bosco samt Bala Chandran. Praktikanternas handledare har inte alltid befunnit sig i Sevapur och vi har försökt ha tätare kontakt genom de som finns på plats i byn och som talar god engelska. Vi hade problem med detta redan under förra året och försökte förbättra detta genom att samarbeta närmre med verksamhetsledare och projektledare på samarbetsorganisationen, men skulle behöva kunna ge någon ersättning till någon som tar på sig ansvaret för dessa eftersom det krävs att personen talar god engelska och har viss erfarenhet av liknande arbetsuppgifter. Praktikanterna har dock varit mycket nöjda med omhändertagandet i byn. De har känt sig mycket välkomna och respekterade.

7. Erfarenheter och slutsatser

Det har varit mycket fint att svenska praktikanter har lärt känna Indien och vår samarbetsorganisation där. Deras närvaro har bidragit mycket till att vi får lära känna varandra på ett djupare plan i och med att de är där så länge och det har varit mycket positivt inför framtida samarbete. Detta vill vi gärna arbeta vidare med och se hur vi kan knyta samman ett utvidgat utbytesarbete med projektarbetet.

Praktikanterna uttrycker att de tack vare praktiken blivit mer medvetna om globala frågor och vikten av ekologisk odling och de är mycket mer motiverade att arbeta vidare med omvärldsfrågor. De känner också att de har en ökad kompetens för att kunna söka sig vidare inom ett sådant arbetsområde. Samtliga söker utbildningar inom detta område (social entreprenörutbildning, pedagogik resp. ekologisk odling). Vi har också genom praktikantverksamheten kunnat bredda kunskapen kring biståndsarbete och Indien genom att våra praktikanter har deltagit i vårt skolinformationsarbete.

Det har gjorts många erfarenheter, särskilt vad det gäller förberedelsearbetet, eftersom vi nu tagit lärdom av första omgångens praktikanter. Det råder fortfarande viss osäkerhet från samarbetsorganisationen kring hur de kan engagera praktikanterna, som i sin tur önskar sig tydligare uppgifter när de är på plats. Detta planerar vi att åtgärda genom att utse en handledare på plats med bättre förutsättningar att kunna handleda praktikanterna i vardagen. Det har dock varit ett verkligt kulturmöte att lära sig av varandras sätt att förhålla sig till varandra.

Det har varit mycket viktigt att kunna åka ner som handledare och följa upp och utvärdera verksamheten som varit under året och sen planera inför framtiden utifrån de erfarenheter som gjorts. Genom detta har samarbetet vuxit och det finns en stor förväntan inför nästa år.

Det har varit tydligt att man hos LEO uppskattat den ökade förståelsen för en annan kultur som kommer genom att praktikanterna varit där. Vi har från början haft målet att göra ett ömsesidigt utbytesarbete där indiska ungdomar kan åka som praktikanter till Sverige och hade planerat att komma in med en ansökan för detta till 2011, men när vi nu inte vet någonting om hur det ser ut i framtiden för praktikantverksamheten är det en mycket stor besvikelse att vi inte kan fortsätta en verksamhet vi just startat upp och där vi inte kan uppfylla den ömsesidiga aspekten av utbytet. Det är också en mycket stor besvikelse hos både praktikantansvariga på SOFIA, projektledare och samarbetsorganisation att inte kunna arbeta långsiktigt med praktikantverksamheten utan bli tvungen att avbryta ett samarbete som känns angeläget och som ger alla inblandade mängder av ovärderliga kunskaper och erfarenheter.

8. Budgetavvikelser

Se separat ekonomisk redovisning.

Järna 10-02-15

Carolin Hedman
Praktikanthandledare Indien

Siri Lundström
Verksamhetsledare Föreningen SOFIA

Pär Granstedt
Ordförande Föreningen SOFIA

Årsrapport 2009 till Forum Syd för Praktikantverksamhet i Sverige

Projektnummer 300004615

Number of months per Trainee:

Jessica Collins (South Africa): 9 months

Douglas Da Silva (Brazil), Ediane De Lima (Brazil), Nathan Heller (South Africa), Zuhayra Nordien (South Africa), Mahlubi Zibi (South Africa): 7 months each

Total number of months: 44

Number of weeks before training / training: 4 weeks each

Country: Sweden

Trainees' names: Jessica Collins, Douglas Da Silva, Ediane De Lima, Nathan Heller, Zuhayra Nordien, Mahlubi Zibi

Traineeship Description:

Practical placement work in agriculture and curative education combined with training in fields related to project work in home countries (i.e. leadership, project management, sustainability, civil society, etc).

1. Trainee Activities

Before coming to Sweden each Trainee had four weeks of preparation in their home country. This included:

- Meetings with sending organizations, Aramitan, Brazil and Novalis, South Africa
- Receiving information about Traineeship
- Obtaining necessary materials for Traineeship

Upon arriving in Sweden all Trainees attended a week-long orientation program in Järna where they received further information about the aims and expectations of the Traineeship, became more familiar with the area, local initiatives and possible practical work placements.

All 6 Trainees had practical placement work in local organizations and initiatives, such as Mikaelgården, Nibble Trädgård, and Föreningen SOFIA. They gained practical experience and training in the fields of bio-dynamic agriculture, curative education and project coordination and management. The Trainees lived in student housing provided by the Rudolf Steiner Seminar, where they shared accommodation and meals with a diverse group of 40 international students from the International Youth Initiative Program (YIP).

The Trainees also attended courses given by the International Youth Initiative Program that gave them practical skills as well as theoretical knowledge in such themes as civil society, political economics, business and sustainability, leadership, facilitation, art/craft, communication and writing skills, budgeting and book-keeping, and fundraising. The Trainees also participated in and led various other workshops and courses where they learned introductory Swedish, learned documentary film-making, participated in sports, and taught dance and drumming lessons to local youth.

The Trainees also contributed to various SOFIA activities by presenting at the SOFIA Annul Benefit, school information visits around southern Sweden, SOFIA seminars on education and HIV/AIDS and helped to organize a Network Meeting around the various initiatives, projects and organizations in the SOFIA network.

2. Aims and Outcomes

The over-all outcome for Trainees coming to Sweden has been extremely positive. The aim of Trainees coming to Sweden in order to gain practical experience, new skills and knowledge in a broad range of fields has proven to be very successful:

- Trainees developed new skills in project management, fundraising, PR and writing, facilitation and leadership that have been greatly beneficial to both the work of SOFIA and its project groups and partner organizations in the South. The partner organizations in the South have gained trained leaders and facilitators who now have the ability find creative solutions to local challenges.
- The Trainees not only acquired beneficial practical skills and abilities to improve local project work, but also gained confidence to communicate their innovative ideas for positive social renewal in their local communities. Trainees are now empowered as leaders and role models with the confidence and capacity to communicate their ideas to make a difference in their communities. Mahlubi Zibi is a primary example with his new initiative to build a community center in Langa, Cape Town where young people from the townships can develop themselves and find positive role models to inspire them to contribute to their communities as positive change agents.
- By coming to Sweden and living with an international group of students, Trainees broadened their global perspective and gained new understanding of the current global situation. This gave them a fuller understanding of the global context and how it affects the work they do in their home countries. They also built an international network of support that will continue to contribute to the success of their future work and initiatives. For example, Mahlubi is making arrangements to host a group of international young people in Langa where they will take the first steps towards the development of his youth development center initiative. Meanwhile, Nathan Heller is actively working to map out connections between international organizations both in Europe and elsewhere working towards social renewal and sustainability, and connecting this international network with the projects and organizations he works with in Cape Town.
- The Trainees also gave back a great deal to those they worked with in Sweden, inspiring many with their skills and ability to take initiative. Mahlubi Zibi, Zuhayra Nordien and Douglas de Silva gave workshops in drumming and singing, sharing traditional music from South Africa and Brazil; Ediane de Lima coordinated and taught daily dance lessons in a six month course to 15 international students, that culminated in an impressive performance at the Kulturhuset in Järna to an audience of roughly 100 people.

The Trainees have expressed sincere appreciation and gratitude for the opportunity the Traineeship offers and are dedicated to ensuring the future success of the program. They feel a sincere wish and responsibility to share what they learned and achieved in Sweden with others in their home countries so that other young people can become inspired to contribute to their communities and participate in the Traineeship in the future.

3. Side Effects

The Traineeship has had extremely positive effects directly for the Trainees themselves as well as for many who benefit indirectly. It has proven very worthwhile for the individual Trainees, who gained new experiences, knowledge, information, widened their global perspectives, and made international network of connections. The Traineeship also directly benefits work of SOFIA project groups and sending organizations in their home countries. Trainees also broaden the horizons of those they encounter in Sweden, both Swedes and internationals, where they are able to share about life in their home countries and dissuade negative stereotypes or assumptions about those places.

It is clear that the outcomes have been positive for the Trainees who have gained new practical skills and the confidence and leadership capacities to develop initiatives in their local communities. This in turn greatly benefits the work of the project groups in the South who now have trained leaders with innovative ideas to further develop the work they do in the South. The trainees could now be called international ambassadors for SOFIA who can share their experience and training and help to bridge the work done in Sweden with that in the South, a vital task for this work to continue to develop positively.

While in Sweden, the Trainees contribute immensely to the local communities here by giving presentations and workshops that give Swedes a new perspective of countries and people in the South. These contributions in Sweden helped to give the Swedish project groups a more clear and relevant understanding of South Africa and Brazil and their unique complexities, thereby improving the project groups' work in these countries.

Positive:

Through their interaction with local communities in Sweden as well as exposure to an international network of individuals and organizations the Trainees have widened their own networks and helped to spread information about the Traineeship and the work they do in their home countries. These new connections to both local and international initiatives will greatly benefit their work in the future. By meeting the Trainees and hearing their experience of living in the South, those from the North also learned a great deal about the realities and opportunities for change that exist there. Mahlubi's plan to start a community center in his local community for youth mentorship inspired many to contribute to its realization. By sharing their gifts and teaching others, the Trainees also felt as if they were also contributing here in Sweden and not only benefiting from the gift of the Traineeship opportunity.

Negative:

One challenge for some of the Trainees was having to be flexible with the Traineeship program as it develops and becomes more secure. One aspect of this was the insecurity the first Trainees felt in the funding scheme, not knowing for sure if they would receive funding for the full duration of their stay in Sweden (this is because the Traineeship spans 2 calendar years.) Some Trainees found it difficult to adapt to the difference in culture and climate in Sweden, especially the dark, cold winter. However, the Trainees felt it helped a great deal to be in contact with other international students who were also adapting to the change in culture in climate.

4. Follow-Up

The Traineeship Follow-up work has two parts: One involves active reflection and evaluation of the Traineeship in a final Report written for SOFIA. This includes descriptions of what was accomplished during the Traineeship and objective evaluations of the program as a whole. The second part is completed upon returning to the home country, where the Trainees plan presentations, photo exhibitions and/or workshops in collaboration with the sending organizations to share their experiences in Sweden. This is very important for the Trainees to present what they have gotten from their year in Sweden, and for the sending organizations and local communities to share in the outcomes of the Traineeship. Meetings with the LeO sending organizations also give them a more realistic picture of what the Traineeship entails and how they can best prepare future Trainees to get the most of the experience.

Jessica Collins completed the majority of her Follow-up work in Sweden where she completed her final written report and evaluation of the Traineeship and contributed to the orientation week of the new group of Trainees coming after her. This involved welcoming the new Trainees and giving them a realistic picture of what they could expect in Sweden, sharing both her positive experiences and what was challenging for her. This was very beneficial for both Jessica in the processing of her year and for the Trainees who could hear first hand, what the Traineeship had been like for her. Jessica was also involved in the organization of an international youth conference, 360 Exploring Community, where she was able to put her new skills in project management into practice and further broaden her network of international organizations and projects.

The five other Trainees are currently still completing their Traineeship and will return to their home countries to fulfill their after work in July 2010.

5. Target Groups

Of the six 2009 Trainees there were:

- 3 women and 3 men
- 4 came from South Africa and 2 from Brazil
- The Trainees were between 19 – 25 years old.

Through participating in courses and sharing living accommodations they had the opportunity for rich cultural exchange with 40 other international students from 15 different countries. The Trainees impacted the communities they lived in in Sweden greatly, sharing their life experiences as well as giving dancing, drumming and singing lessons, workshops and presentations:

Indirect target groups in Sweden:

- Drumming Workshops (Mahlubi Zibi & Douglas da Silva): SOFIA Network Meeting 20 people; Mikaelgården 10-15 curative students
- Six-month Contemporary Dance Course (Ediane de Lima): 15 people
- Singing workshops (Mahlubi Zibi & Zuhayra Nordien): 40 people
- 360 Conference (Jessica Collins): 300 people

It is clear that the outcomes have been very positive for the six Trainees as the direct target group, who have gained new practical skills, confidence and leadership capacities to develop initiatives in their local communities. The Swedish communities and international students who the Trainees came into contact received a great deal from the Trainees as an indirect target group. The local partner organizations, project groups and communities in the South are other clear indirect target groups, benefiting greatly from the training the Trainees received in Sweden that will improve the work they are able to do greatly. (It is difficult to estimate the number of people affected.)

6. Collaboration with LeO in Home Countries

The collaboration with Aramitan, Brazil and Novalis, South Africa has been largely satisfactory. The primary role of the LeOs is in assisting and supporting the Trainees in their preparation and after work. While it is somewhat challenging to maintain clear communication, especially regarding the finances and bookkeeping for the preparation period, it has by no means affected the overall success of the Traineeship.

Overall the LeO organizations are highly satisfied by the quality of training the Trainees receive in Sweden and strongly emphasize the importance and relevance of such training for such engaged young people. They fully support the continuation of the program as they can attest to its contribution to the work of the SOFIA project groups. They can affirm that giving Trainees the opportunity to receive such training in Sweden is invaluable, as it gives Trainees new skills and knowledge and is an important opportunity for these engaged young people to share their life experiences with those in Sweden and expand their international network and give back greatly to their home communities upon returning home.

7. Experiences and Conclusions

Only in its first year, the Traineeship in Sweden is already a remarkable success. It has given 6 young people, active and engaged in the development of their communities, invaluable training and practical skills to be implemented in the important work they do. Trainees have gained a wealth of experiences and knowledge to contribute to the positive social renewal of their local communities. They have returned from Sweden as leaders and mentors, with new skills and confidence to put their ideas and initiatives into practice. The Traineeship in Sweden is an important opportunity for young people to learn, grow and gain a new perspective of the world while developing skills and leadership capacities contribute to the positive development of their home communities.

8. Review of Budget

Please see attached budget review.

Järna, 2010-03-31

Ani Hanelius
Praktikanthandledare Sverige

Carolin Hedman Fransson
Praktikantansvarig inom Föreningen SOFIA

Siri Lundström
Verksamhetsledare Föreningen SOFIA

Pär Granstedt
Ordförande Föreningen SOFIA

Årsrapport 2009 till Forum Syd för Kapacitetsutveckling/utbildning inom SOFIA

Projektnummer 300004615

Inledning

Efter att ha påbörjat verksamhet med utvecklingsseminarier under 2008 har vi nu under 2009 kunnat erbjuda våra grupper ett kontinuerligt program med erfarenhetsutbyten, seminarier och nätverksträffar. Det har varit mycket uppskattat och vi ser att alla delar är viktiga för vår fortsatta utveckling. SOFIA har haft stor glädje av detta bidrag som möjliggjort satsningar som lett till större medvetenhet kring demokrati, HIV och genderfrågor inom grupper, styrelse och administration. De Forum Syd-stödda grupperna har utvecklat kontakter med andra Forum Syd-stödda organisationer vilket är mycket lärorikt. Både i Sydafrika och i Indien finns direkta kontaktpunkter mellan våra samarbetspartners och andra svenska organisationers samarbetspartners.

Eftersom vi nu både har praktikanter som reser ut och som kommer hit har ett globalt ungdomsnätverk börjat byggas upp. *Connectivity* är en planerad ungdomskonferens, med deltagare från hela världen, som vi nu håller kontakt med och är involverade i.

SOFIA har också haft möjlighet att skicka fler deltagare till det internationella nätverket *ENDA*, som består av europeiska systerorganisationer till SOFIA.

Totalt har 56 personer deltagit i en eller flera av aktiviteterna, varav 35 kvinnor och 21 män. De representerar 12 av våra projektgrupper, större delen av styrelsen, samtliga anställda samt ytterligare några medlemmar och gäster. Sekundärt har ytterligare ca 30-40 personer ur projektgrupperna berörts genom att någon eller några ur gruppen deltagit.

Genomförda aktiviteter med 2009 års bidrag

Seminarier:

- *HIV-frågor ur ett rättighetsperspektiv* 23/3-09, Elisabeth Härleman Forum Syd, 5 deltagare
- *Hur frigör vi oss från det koloniala arvet?* 5/9-09 Nian Sowe, Pär Granstedt, Mats-Ola Ohlsson, 16 deltagare
- *Hur jobbar vi praktiskt med HIV-frågan i våra projekt och i Sverige?* 25/10-09 Ida Löfström, Mahlubi Zibi (Sydafrika), Helena Nordlund, Carolin Hedman, Pernilla Fogelqvist, 13 deltagare
- *Genderfrågor: hur engagera män och pojkar för jämställdhet?* 24/11-09, Vidar Vetterfalk, Mahlubi Zibi (Sydafrika), 11 deltagare
- *Demokrati som idé och metod* 1/2-10, Linda Rosén (Färnebo FHS), 16 deltagare

Kurser:

- *Projektplanering Afrika på Forum Syd mars-09*, från SOFIAs Sydafrikagrupp: Ida Löfström
- *Söka Bidrag-kurs på Forum Syd nov-09* från SOFIAs Wulli-grupp: Birgitta Rehnberg
- *Stiftelse- och Föreningsdagen nov-09*, från SOFIAs administration: Anja Björk

Träff för erfarenhetsutbyte:

- *Kartläggning och presentation av SOFIAs projektgrupper och deras arbetssätt* 8/3-09, erfarenhetsutbyte mellan SOFIAs grupper lett av Siri Lundström. 21 deltagare
- *Hur stödjer man bäst en skola?* 25/4-09, erfarenhetsutbyte mellan SOFIAs grupper lett av Helena Nordlund. 26 deltagare

Nätverkande:

- *European Network for Development Associations, ENDA, febr 2009*, i Basel, Schweiz, Möte med antroposofiskt inriktade organisationer liknande SOFIA, från Tyskland, Schweiz, Holland, Danmark,

- England. Från SOFIA: verksamhetsledare, skolinformatör och ordförande.
- *Gambiaträff 7 sept-09* på Forum Syd. Möte mellan Gambiagruppernas vice ordförande och två representanter från deras gambiska samarbetspart och SOFIAs två grupper i Gambia: Wulligruppen och Manjai Kundagruppen plus ett eventuellt framtida initiativ: 6 personer från SOFIA.
 - *Youth section, Antroposophical society Dornach, okt-09*, SOFIA ungdomspraktikant Amanda Huircán-Martinez
 - *Ungdomsnätverk och Connectivity-möte i Gent, okt-09* SOFIA ungdomspraktikant Amanda Huircán-Martinez
 - *Träff kring praktikantverksamheten med andra FS-organisationer, nov-09* i Stockholm: verksamhetsledare Siri Lundström och praktikanthandledare Ani Hanelius.
 - *Sydafrikaträff dec-09*, Adoptionscentrum: Christina Gibsson och SOFIAs Sydafrikagrupp: Ida Löfström.
 - *Tamil Nadu-träff 14 dec-09* på Solidaritetshuset med Framtidsjorden: Maria Palselius, Svalorna IB: Eva Hägerstrand och SOFIAs Indiengrupp: Helena Nordlund och Siri Lundström

Uppföljning

Kapacitetsutvecklings/utbildningsprogrammet fortsätter under 2010 med beviljat bidrag från Forum Syd. Vi anpassar framtida program till de samtal som fortgår på seminarierna och träffarna. En del av seminarierna inbjuder till en fortsättning, t.ex. genderseminariet kring män och pojkar och arbetet kring intern demokrati. Nätverkandet som pågått under 2009 fortsätter också med de organisationer vi etablerat kontakt med. Eftersom Forum Syd tyvärr inte längre kallar oss till några nätverksträffar med andra liknande organisationer, så som de tidigare "Årsbidragsträffarna", har nätverkande på eget initiativ blivit mycket viktigt för oss.

Budgetkommentar

Eftersom vi p.g.a. kursvinster hade stora överskott på en del projektbudgetar har vi i överenskommelse med Forum Syd gjort en del omfördelningar inom "årsbidraget". Därför fick kapacitetsutvecklingsbudgeten något mer pengar än budgeterat, dock inom "10%-gränsen". Inga kontorskostnader har bokförts på denna verksamhet, vilket till stor del är en bokföringsteknisk fråga, då vi med "egna" pengar betalt dessa.

Egenandelen har liksom i övriga projekt kommit in genom insamling från privatpersoner, företag och institutioner, samt arrangemang av stödfester.

Järna i mars 2010

Helena Nordlund

Utvecklingsansvarig (tom januari2010) inom Föreningen SOFIA

Budgetutfall för kapacitetsutveckling 2009

Föreningen SOFIA (HN 1 mars 2010)

	Budget	Utfall
Personal; planering, genomförande, utvärdering	45000	51945
Resekostnader	4000	4173
Material, litteratur, kurser	8000	4016
Lokalhyra, förtäring, seminariekostnader	10000	11890
Kommunikation och kontorskostnader	3000	0
Summa	70000	72024